

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

III. évfolyam 10. szám (3. Jahrgang Nr. 10.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1971 október 1.

Mindszenty bíboros Rómában

Hosszú tárgyalások és súlyos lelki küzdelem után Mindszenty József bíboros-primás teljesítette VI. Pál pápa kívánságát és véglegesen elhagyta Magyarországot. 1971 szeptember 28-án délután 4 órától a magyar bíboros Özsentsége vendége a Vatikánban.

A nehéz elhatározással járó súlyos gondokat a Szentatya szerető gondoskodása aligha tudja enyhíteni. Ezt mutatják az Osservatore Romano-ban idézett alábbi sorok is, melyeket a bíboros-primás elutazása előtt intézett a pápához:

Életem hátralévő részét magyar földön szeretett népem között kívánom leélni, jüggel-

lenül a külső körülményektől, melyek rám várnak. Ha azonban az ellenem táplált szennvedélyek vagy az Egyház szempontjából súlyosan latba eső megfontolások ezt nem tennek lehetővé, magamra vállalom életem talán legsúlyosabb keresztjét is; kész vagyok elhagyni hazámat is, hogy számkivetésben folytatásom vezeklésemet Egyházaért és népemért.

Alázatosan teszem le Szentséged lábaihoz ezt az áldozatomat is, azzal a meggyőződéssel, hogy a legnagyobb egyéni áldozat is kiesimnyé törpül, ha Isten és az Egyház ügyéről van szó.

Köztudomású, hogy a jelenlegi kommunista magyar regime szívesen adott volna Mind-

szenty bíborosnak teljes amnesztiát, de ő azt nem fogadta el. Annak idején rehabilitálta már őt a törvényes forradalmi kormány a magyar nép nevében 1956-ban:

A magyar nemzeti kormány megállapítja, hogy 1948-ban Mindszenty hercegprimás ellen emelt vádak minden törvényességet nélkülöztek. Ennek értelmében a hercegprimás ellen történt összes intézkedések megsemmisülnek és a hercegprimás minden eddigi polgári és egyházi tisztségét felveheti és szabadon gyakorolhatja.

Mindszenty József továbbra is esztergomi érsek és Magyarország primása, aki vatikáni forrás szerint most is «impedito», azaz változatlanul megakadályozzák hivatala gyakorlásában.

A püspöki szinodus

A katolikus egyházban végbemenő változások között kétségtelenül egyik legjelentősebb újítás a püspökök tanácsának, a püspöki szinodusnak a felállítása. A kollegiális elvnek gyakorlati megvalósítására hívta életre VI. Pál pápa még a zsinat alatt, 1965 szeptember 15-én ezt az egyházkormányzati új intézményt, amely eddig kétszer tanácskozott: 1967-ben és 1969-ben. A harmadik szinodus 1971 szeptember 30-án ült össze szintén Rómában.

A II. Vatikáni Zsinat annak hangsúlyozása mellett, hogy a pápának «teljes, legfőbb és általános hatalma van az Egyházon», kimondta a püspöki kollegiális elvet, mely abban áll, hogy «a püspökök testülete a pápával együtt szintén hordozója az egyetemes egyháznak vonatkozó legfőbb és teljes hatalomnak». A kollegiális elv tana tehát mindenekelőtt azt jelenti, hogy a pápa fősege alatt a püspökök testülete részt vesz a világegyház kormányzásában. A pápa fősege azáltal jut kifejezésre, hogy a püspöki szinodus a pápa vagy megbízottja elnöke alatt tartja tanácskozásait és érvényes, mindenkire kötelező határozatokat csak a pápa hozzájárulásával hozhat.

A laikus sajtó szereti a püspöki szinodust a katolikus egyház parlamentjének nevezni. Ez az elnevezés nem hibás, ha azt juttatja kifejezésre, hogy abban a világegyház képviselői, az egyes részegyházak, a püspöki karok küldöttei vesznek részt. Nem nevezhető azonban a püspöki tanács parlamentnek, ha valaki a püspöki szinodust jogilag egyenlővé tenné

a demokratikus országok törvényhozó testületeivel. Ezek ugyanis akarataikat szótöbbséggel fejezik ki, míg az egyház «parlamentje» csak elnöke, a római pápának hozzájárulásával hozhat döntéseket. Ennek ellenére a püspöki szinodus tanácskozásai nagy jelentőséggel bírnak az egyetemes egyházban, hiszen azokon az egyes püspöki karok választott képviselői adják elő testületük hivatalos felfogását a napirendre tűzött témákról s így a küldöttek felszólalásai s méginkább a kialakult többségi vélemény döntő módon befolyásolja a hitéletet és a fejlődést az egész egyházban.

A püspöki szinodusok napirendjére tűzött témák és az azokról alkotott javaslatok azt mutatják, hogy a problémák megoldását és a szükséges reformok keresztülvételét időről-időre a szinodusoktól várhatjuk. 1967-ben pl. az atyák öt nagy problémát tárgyaltak meg: az Egyházi Törvénykönyv reformját, az elburjánzó hittani tévedéseket, a vegyesházasságok kérdését, a papnevelés korszerűsítését és a liturgia reformját. Minden témáról hasznos tanácskozások folytak és a kialakult javaslatok alapján fogantatották a Codex reformját, állították fel a nemzetközi teológus bizottságot, adta ki a pápa a vegyesházasságról és a szentmiséről rendelkezéseit.

1969-ben a püspöki szinodus napirendjére egyenesen a pápai primátus és a püspöki testület viszonyának bonyolult teológiai és jogi kérdését tűzték. Heves viták folytak a körül-

a kérdés körül: vajon nem kellene-e a püspökök tanácsát kötelező döntések meghozatalának a jogával felruházni? Emlékszünk még arra, hogy erre a nyugat-európaiak és északamerikaiak által felvetett ingerenciára milyen érzékenyen reagáltak a nehézségek közt élő püspöki karok küldöttei, köztük pl. Visinszky lengyel primás, akik elleneztek minden olyan változtatást, mely a pápai primátust csorbítaná.

A most megnyílt püspöki szinodus napirendjén két sokat vitatott kérdés szerepel: a papság helye és szerepe az egyházban és a népek közti társadalmi igazságosság biztosítása. A papságról egyes teológusok veszélyes nézeteket terjesztenek. Alapított-e Jézus szentségi papságot? Nem volna-e jobb eltörölni a celibátust? Nem kellene-e a papoknak polgári foglalkozást vállalniuk, hogy közelebb kerülhessenek híveikhez? Ezek az állandóan vitatott kérdések s lehet mondani, eléggé elburjánzottak a szélsőséges és felelőtlen elgondolások. Ugyanakkor sokféle társadalmi egyenlőtlenség, politikai és gazdasági elnyomás észlelhető s ezért a szinodus szeretné védelmébe venni az elnyomott tömegeket. Persze ezen a területen is terjednek a szélsőséges nézetek s éppen ezért is nagyon reméljük, hogy a püspöki szinodus tanácskozásaival és javaslataival megjelöli a világos elveket, melyekhez a keresztények ebben a zűrzavaros világban is nyugodt lelkiismerettel igazodhatnak.

VECSEY JÓZSEF

Vörösborban fuldokolva

1927. A hivatalos bizottság, a kormány képviselői, fiatal művészgarda jelent meg nála, hogy a francia Legion d'honneur szalagjával kitüntessék. Anyja 44 éves fia térdén nyugtatta a kezét. Két szomorú könnycsepp a szemében keserű győzelmét jelentette. Az ünnepelelt semmi jelét se mutatta, hogy érdekli, ami körülötte történik. A díszbéd alatt az üdvözlő koccintásra maga is fölállt, fölemelte poharát s rámutatott: «Uram, figyelmeztetem Önöket, az enyém fölvezetett bor». Egy hörpintésre kiürítette s hozzátette: «Nagyszerű nap. Még csak egy pohár igazi vörösbor se a Legion d'honneur művészenek.»

1883 Karácsony napján alig éjfél előtt jött a világra. Hivatlanul sirt föl a váratlan ajándék. Anyja se tudta, mikor, kitől akadt fönn az élet fáján. Nem gyermekemző szándékból, alkoholos mámorban, izgatószeres kábulatában kezdték szólni a párkák sorsának fonálát. Az anyakönyvben: Maria Valadon fia, apa ismeretlen — van bejegyezve. A kéreletlen szerelemgyerek (8 év múlva a spanyol Miguel Utrillo törvénybe fogadta) sohasem érezte jogát az existenciához. Idegenségét így fogalmazta: én és a többiek. Az öregségére anyjától ráerőszakolt feleségére is így legyintett: egy azok közül. Az azok: a rendőrség, felsőbbiségek, orvosok, ápolók, örizői; az egész ellenséges emberi nem.

Anyja, a neveletlenül sarjadt vadóc, korlátlan életérzéséhez csak egyetlen megfelelő foglalkozást talált; modellány lett. Jóalakú, erős sex appeal-lel. A «nagy korszak» majdnem mindegyik festőjének állt s egyúttal szeretője is volt. A prostituált lányanya a nem kívánt, útjában levő roppant kölöncöt a nagyanyjára bízta.

A hallgatag, morcos öregasszony talán nem is volt ki négyсарokra. Vagy csak állandó borközi hangulatban? Tászkájában egy pálinkás üveg barátkozott a kadarkás flaskóval. Mire a takarításokból hazabotorkált az italokat elnyalogatta.

A már embrióban fertőzött gyerek törékeny, komoly fiúcska volt. Csak ült, maga elé bámult, sokszor ok nélkül sírni kezdett, reszketett reménytelen szomorúságában. Olykor valami magyarázhatatlan, görcsös harag vett rajta erőt, rúgott, öklözött, tépett. Megrémült öreganyja ilyenkor kadarkával teleitatta s az elkabult szerencsétlen ágybadugta. Csak kézenfogva mert iskolába menni s borzalommal várta az órák végét, az otthon biztonságát, ahol a krónikussá váló jelentek végén, üvöltözésére: még! még!, pohár pohár után, önkívületi állapotig lerészegedett. Tehetséges tanulónak indult, de egyre lejjebb csúszott. Nagyobbaeskan már megtalálta a módját az útközben ivásnak. Részegen ült a padban. Első találkozás a rendőrséggel: eszméletlenül, piszkosan valamelyik erdőben szedték össze.

Az anyai lelkiismeret már későn ébredezett. Visszavette, hogy maga a neveletlen nevelje az első 9 hónapban tönkretett magzatot. A megszokott scena nála is ismétlődik. A kíváncsiságtól megvadult kis alkoholista tiltakozó, ölelni akaró anyját a falhoz vágja, tör-zúz s a gyilkolásra kész. Lángoló szemekkel lesi az üvegből csurruló piros lét s szürcsölve mosolyogni kezd. Másodikát! Harmadikat! Míg

teleszívott piócaként fordul bele az álomba. Minden foglalkozásból elbocsátják. A szánalomra méltó suhanc csak csavarog. Tiszta pillanataiban sirdogál, a szenvedély perceiben örjög. A vége bor — bor. Pszichiáterek kezébe kerül. Az első elvonókúra.

E szomorú emberi sorsban most föltámad egy vékonyka fény; az anyai szeretet őszöne. A húszéves Jiú anyja megatlan festeni, hogy mint növendékét oktathassa s kezébe adjon valamit, ami kiültheti elrontott életét. De ha a fia nem akar? Rajzóra végén undorral dobta le szerszámaikat. Ez a mesterség asszonyoknak, öreg tehetetleneknek (Degas kőszvényes kezéhez kötött ecsettel dolgozott) vagy nyomorékoknak, mint Toulouse Lautrec, való.

Egyszer azonban csak úgy magától, maga kedvére, ahogy maga érezte, húzni kezdte a színeket egymás mellé. Csak ösztönből, mint az improvizáló zongorista, aki oda se figyel, beszélget s ujjai a billentyűkön száguldoznak. Az első próbálkozás zavara után egy-kettőre megtapasztalta, mit kíván a festék, az ecsetkezelés. Senkit se utánzó őszinteséggel, finom belső poézissal. Maga se tudta megmagyarázni, hogyan lett gyengéd, friss, eredeti. Még nem fertőzött ügyességgel rövid időn belül önura lett. Ha bekockázott levelezőlapról nagyított is, a festék fölrakástól kezdődött egyéni lírája. A gondolkodás nélküli alvajáró különös világa. Az elkészült képnek semmi köze a nyomtatványhoz. Melegséggel, fénnel, harmoniával teljes.

Életének talán legboldogabb szakasza az első szanatórium után. A bor szomjúsága nélkülül két év alatt 150 festmény.

Portréba sohasem kezd. Nem is képes rá. Formális műveltsége hiányán túl az idegeiben lappangó félelem miatt. Az a ípus, aki bocsánatot kér, hogy él, nem mer a másiknak, a modellnek szemébe nézni, hogy kivesezze. A jellemábrázolás goromba mesterség. Ha az ártatlan üldögélő sejtén a festő átható tekintetében a leleplezést, nem pózolna neki. A festő megítélésében azonban sohasem az fontos, mit nem tud, hanem, amit tud, hogyan mondja el. Az egyhúrú hangszer is csodás melódiájú, ha nagy művész pengeti. A produktum meggyőző ereje az egyedüli döntő.

Nem kisebbíti hát, hogy csak egy témája van: a falak. A kövek biztonság-érzésébe menekülni. Az ellenségesnek érzett környezetbe idedobott lénynek ossessiv vágya a védelem után. A házak győzelem a természet alattomos erői fölött. Az utcákon járó elmosódott alakjai, mindig háttal a képnézőnek, befelé a képháttér biztonságába settenkednek. Az állat menekülése oduja felé. Lehámlott, meszeletlen kerítések, omló, piszkos házhomlokzatok, meggörbült tetők, rozsdás vaskapuk hívogatnak biztos menedékbe. Vadgesztenyefák mögé húzódo kávémérők zavartalan békét kínálgatnak. Kiskocsmák otthonossága szabadulást ígér az élet zaklatásától. E transzba billent látomás miatt: «egy a legnagyobb francia festő között» (Picasso). A szerelmes szemével simogatta és írta át a Montmartre csettő botló girbe-gurbáit. Aki a 800 körüli francia művészet dicsőségéről beszél, nem hagyhatja ki Utrillo nevét, aki a városszéle legszegényebb és legbanálisabb részleteit egy gyermek-

lelkü tisztaságával megdicsőítette. A világ minden múzeuma féltékenyen őrzi műveit, melyek bizonyítják, hogy a nagyvilágban nincsenek költőietlen jelenségek, csak személyek, akik nem látják a költészetet.

Ebben az időben valami fura érzés kezd benne lábrakapni. Az eltévedt gyermek vágya: hazatalálni? Sóvárgás oltalmazó kéz után? A horror vacui, az ürességtől kongó lélek félelmes éhsége? Az összetört ember vívódása, aki menekülne magától is, és mindenkitől, de hova? Hajlama a misztikum iránt? A nullpontonról kísérletezik. Vallásos nevelést nem kapott. Meg se keresztelték. Az első kötődési pont egy kicsike Jean d'Arc ezüstsorozat volt. Sohasem vált meg többé tőle. Józanon vagy ittasan a magános ember módján csevegett a kezében szorongatott szentjével. Elcseszésében neki vallotta meg vétekeit. Térdreest előtte. Könyörgött hozzá. Szívéhez szorongatta. Míg könnyei csorogtak, énekelt neki. Öngyilkossági kísérlete után, hetekig tartó eszméletlenségéből hozzá könyörgve ébred. Szívesen fogadja a szentek életét s szoltárokat olvas. Kedvencei közé kerül a katekizmus. Olyan szomjúsággal szívta magába a tanítást, mint amilyen mohón ürítette a boros üvegeket. Megtanulta a kérdést s feleleteket. Órákon át meditált. A bohémélet környezetében ki nem csírázott lelki igényeire balzsamként hatottak. A bormosta szakadék feketeségébe csillanó reménység. 10 évig hordozta problémáit, míg paphoz merészkedett. 1937-ben egy napon vette föl a keresztséget, gyónt, áldozott, bérmlakozott s hamarosan házasodott. Öregségében a Biblia vált legmeghittebb barátjává.

A festővé válás első periódusának föllángolása természetes, hogy borba fulladt. Újból iszik, mint a szivacs. Utolsó izükgig megromlott sejtjei a kúrák után csak ideig állnak ellen. Kórházak, idegszanatóriumok, elmegyógyintézetek próbálkozásai, rövid alkotó periódusok, delirium tremens, alkoholista történetek változatos anekdotái, sírva bolyongástól részeg örjögésig, suhancok gúnyolódásaitól rendőrségi zaklatásokig, visszaesés, újakezdés stb., stb. láncolódnak egybe. Akaratából csak a rouge-ra és festésre tellett. Első kiállításán nem sokat törődött, mi folyik belül. A galéria előtt az utcakövön üldögélve néhány üveg borral invitálta ivásra a járókelőket.

Anyja, barátai, a kereskedők, felesége jó vásárt csinálnak művészetéből. Saját kastélyban, fényes bútorok között maga megmarad szegénynek. Pohár borért képet ad. Pénz csak itatra kell. Ha marad, összehajtogatott papírpapulóként dobálja szét a boulevardokon. Hozzátartozói pumpolását csak úgy zsarolja vissza, hogy a kialudott litert lehörpinti s nem fest tovább az adag fölemelése nélkül. Így áll bosszút jóakaróin, akik csak azért rimánkodnak, hogy lassan és fölvezesse igyék.

Az örökségül kapott tehetségen túl mégiscsak szimpatikus fattyú ereje a gyengesége volt, gazdagsága a szegénysége, okossága a tanulatlansága, művésze a keresetlen őszintesége, raffináltsága az ihlet szüziessége. Halála után védőangyala az igazság mérlegének a serpenyőjében csak képeivel ellensúlyozhatott, melyek a béke oázisai, a megsejtett visio beatifica előképei az agyonzaklatott földön.

Szent Gellért ünneplése – a Szent István Millennium alatt

A külföldi magyar katolikusok abból a tényből kiindulva, hogy Szent István születését illetően nem egységes a történetírók felfogása, úgy határoztak, hogy a Szent István Millenniumot 1969-1975-ig tartják s ezekben az években a Szent Király mellett a magyar szenteket is emlékeztetbe idézik. Ennek a gondolatnak felelt meg, hogy 1971-ben, Szent Margit halálának 700 éves fordulóján, ünnepeink és zarándoklataink szónokai és előadói a szent királylány életművével; vezeklésével és engesztelésével foglalkoztak.

Szent Margit után Szent Gellért csanádi püspök gazdag egyénisége és példaadó életműve áll majd a millenniumi rendezvényeink középpontjában, aki 925 évvel ezelőtt, 1046 szeptember 24-én halt vértanúhalált. Hogy milyen gazdag programot nyújthat a nagy püspök lelkisége és életműve, arra talán a legszemléletesebben azzal mutatunk rá, ha az indulásnál idézzük *Mindszenty bíboros-prímás* beszédét, melyet 1946 október 13-án, a 900 éves évfordulón intézett a Gellért-hegyen a feszületet emelő Gellért-szobor alatt a magyar ifjúsághoz:

Kedves Fiaim és Leányaim!

A főváros tanulójfúsága elhagyva otthonát, a régi pesti révnél, a pogány bűbájosság helyénél keres valamit a sziklán. A szikla falán van valami felirat, az idejét nem ismerjük, de így szól: *Atra dies 1046. IX. 24. Sötét nap. Szent István országának sötét napja, a bűn órája és a sötétség hatalma (Luk. 22, 53). 1046-ban szerte az országban a szabadság nevében fölszabadultak olyan erők, amelyeknek a nyomában feltörnek a régi puszták pusztító hatalmai és kardéltre kerülnek keresztény életék és elhamvadnak Isten szentélyei. Sötét idő az, amikor virágos Pannónia helyén a pusztulás utálatossága lesz úrrá. Az első sötét korszak a magyar történelemben. Pörölycsapást kap a kereszténység, de a nemzet szédiül meg és vonaglik bele.*

De 1046 szeptember 24 a mi szemünkben mégsem *atra dies*, gyásznapi, hanem *gloriosa dies*, dicsőség napja. Ezen a napon a magyar vértanuk elsője, Szent Gellért püspök megszületett az égnek és a magyar történelemnek. 1946-ban a helyszínen ünnepeljük a lélek erejét, hősiességét, áldozatát, tűzét, a világ megvetését, példaadó útmutatását. Ha van dicsőség, mindez a dicsőség megannyi ténye.

Mit jöttetek ide látni és ünnepelni? Nem szélről ingatott nádszálát, nem puhára szabott embert. Próféját? Mondom nektek, prófétánál nagyobbat, a magyar nép keresztelő Szent Jánosát. Az volt Bakonybélben, a Tisza-Maros közén, Diósdon és itt Kelenhegyen. Századok múlnak el, mire idegen és magyar anyák ekkorát szülnék. Ő útelőkészítő anyaga egy történelmi árállítás fordulójára érkezett nemzetnek.

Valahányszor sorsfordulón állunk, ez a nagy próféta a mi útjelzőnk. Alábukott a gyalázat kétkerekű talyigáján a hegy lábához. Most fennáll a hegyen köbevéstett alakja, tekint a Dunára, a Jávárosra, az országra és rendületlenül mutatja a feszületet: «Ebben a jelben győzől!» Megbocsátó haldoklását ebből a könyvből tanulta és ezt a könyvet tárja a gyűlöletől, szeretetlenségtől, magyarirtástól ittasult világnak...

A később közjogi jelentőségűvé vált gyönyörű magyar virágot: a Máriatiszteletet Szent Gellért szívéből és életéből Szent István és Szent Imre keze illtette át a magyar nemzet szívébe és életébe. Szent Gellért hirdette a törvénykezési napon Székesfehérváron csak úgy,

mint terjesztette a Bakony mélyén és Marosvárt és emlegette Máriát mindenütt könnyek záporában. Nekünk Mária Sancta Maria is, de még inkább minden nemzettől eltérően: Asszonyunk Szűz Mária.

Ez a Mária-tisztelet fölséges és markolható vonása történelmünknek és lelkiségünknek.

Ti azt mondjátok, mily örvénylő mélységbe zuhan ez az ország. Igazatok van! Európa és a világ egyik legrégebb országát a tűz és fél évszázados fennállás esztendeijében a bűnösök bűnösének mondták, mert minden népek közt a legkegyetlenebbül büntették. A világháborúnak nincs más vesztese, csak ő. Avagy melyik nemzet nem bírja örökségül országunkat és foglalna tőlünk ragadozmányokat? (Makk. I. 2, 10). És itthon sincs komoly, szánakozó magyar fájdalom.

És én mégis azt mondom: Isten csodája, a Nagyasszony ujsa, hogy mégis vagyunk és mégis élünk.

Ha Mózes imája megszerezte népének az ígért földjét, ha Jeanne d'Arc megmentette a francia népet, Mária nagy hatalma, lehajló anyai irgalma a magyar történelem megértésének az egyetlen kulcsa. A Zsoltárossal mondhatjuk: Nem tett így az Úr egyetlen nemzettel sem (147, 20). De csak érette áldott meg minket az Úr. Szüntelen elhalmozta népét számtalan jótéteménnyel, de különösen 1241, 1686 és 1945 után. Ahogy Muhi csodálatosan megoldódott, ahogy Buda után a végletekig kimerült nemzet magához tért és visszanyerte integritását és ahogy 1944 végén, 1945 elején megbukott Budapest és a Dunántúl öt millió lakosának elzarándokoltatása és így megmaradt az ország, bárha tépten is, — ebben a Magyarok Nagyasszonya kezét kell látnunk.

1050 éves fennállásunk közben Szent Lászlóban, Nagy Lajosban, Hunyadiban, Rákóczi-ban a hősiesség és nagyság ormára jutásunk: Mária erkölcsi csodája. Az elbukás és hanyatlás korszakaiban ő a vigasz, erőforrás és a jelemelő édesanyai kéz. A korfordulókat is a fölszabadulás jellemzi. A mai válságból kivezető utat is a Nagyasszony hatalma és irgalma mutatja meg.

Azért az elborító hullámok, megaláztatásunk feneketlenléte, a kísértő kétségbeesés örvénylése közepette, mint a történelmi nemzet képviselője, 1038, 1517, 1566, 1693, 1896 felajánlása után, ma Szent Gellért centennáriumán és nemzeti életünk tíz és félszázados

fordulóján ünnepélyesen felajánlom a Magyarok Nagyasszonyának az országot úgy, ahogy Ő nekünk adta, a hitben eggyé tette.

Úgy, ahogy Szent Bernát biztat: rágondolva, őt követve nem esünk kétségbe.

Őt kérve inségünkben megszabadulunk, ha Ő tart fenn anyai kezével, nem merülünk el, nem omlunk és nem törünk össze.

Viszont az ősi, beléngyökerezett, a Nagyasszonyunkhoz fűző és fűződő hitet, gyermeki bizodalmat töretlenül megőrizzük. Tiszteletét az ősök példájára egyéneken, családokban, társadalmi osztályokban, templomainkban, iskoláinkban, egyesületeinkben, nemzetünkben jöközzük és öregbítjük.

Ünnepeit megszenteljük.

A napi három Úrangyalát, köztük a délit, mint történelmünk dicsőséges emlékét, valamint a rózsafüzért becsüljük és végezzük.

A missziós gondolatot, mivel nem lettünk missziós terület, felkaroljuk, szívügyünké tesszük.

Ezzel a hittel elcsenevészedett magyarok, lélektelen korcsok, nagy ösöknék és szenteknek silány epigonjai nem leszünk.

Lehetünk szánalmas nyomorultak, szétépettek, a gyűlölet szétmarcangoltjai, a nagy és kis hazugságok kín- és kárvallottjai; de nem akarunk más lenni, mint eleink egy évezreden át, a Nagyasszony szent családja.

Eja ergo Advocata nostra, tehát közbenjárónk, mennynek hatalmas királynője, Mi Asszonyunk, fordítsd felénk irgalmas tekinteted. Mutasd meg, hogy a régi Édesanyánk vagy, hogy Sántátipró Asszony vagy, Magyarok Nagyasszonya, Patrónája, aki jelemel és megment. Amen.

KÖNIGSTEIN

Az ateizmusról, istentagadásról tárgyalt a Frankfurt melletti Königsteinben a «Szükségben levő Egyház»-ról (Kirche in Not) szóló 21. kongresszus f. évi július 28 - augusztus 1. között.

A bevezető és alapvető előadásban Dr. Pfeil János, bambergi főiskolai tanár, a «Nem-Hívók» római titkárságának tanácsadó tagja mutatta be a tudatos ateizmust és annak lélektani rugóit. Ilyenek az olyan tudományos rendszerek, amelyek részletgazságoknál megállnak és gondolkodásukban, következtetéseikben az Első Alkotóig nem jutnak el. Van azután olyanok — ezek a gyakorlati ateisták — akik Istent teljesen kikapcsolták életükből. Isten és vallás ezeket egyáltalán nem érdekli, vagy pedig egyes vallási parancsok számukra kényelmetlennek lennének. — Nem kevesen az istenhittől és vallástól azért vannak távol, mert azok, akik magukat istenhívőknek mondják és bizonyos vallási gyakorlatokon részt is vesznek, távol vannak az isteni parancsoknak a gyakorlati életben való betartásától. E téren a vallásos embereknek igen nagy a felelőssége.

A többi előadók főleg afrikai és ázsiai népekről szóltak és megállapították, hogy ama népeknél tudatos elméleti ateizmus alig található.

Nagy Lajos király nyomában

Ha a zarándok Máriacellben megáll a bazilika gótikus és barokk építésű hatalmas homlokzata előtt, balkéz felől a bejárat előtt Nagy Lajos magyar király szobra tűnik a szemébe. A szobor alatt arany lemezen német nyelven a következő felírást olvashatja:

Első Lajos, Magyarország királya, mivel a Máriacell-i Szent Szűz hatalmas pártfogása által haderejét felülmúló ellenségén fényes győzelmet aratott, ide zarándokolt Máriacell-be és a győzelem emlékére itt egyéb adományokkal együtt felajánlotta a kincstárban látható Mária-kegyképet. Építtetett itt egy nagyobb templomot az itt látható középső toronnyal. A Krisztus utáni 1365-ik esztendőben.

Nem csoda tehát, ha a magyar katolikusok kedvelt zarándokhelye Máriacell. A középkortól a legújabb korig Magyarországból nemcsak magányos zarándokok vagy kisebb plébániai csoportok keresték fel a kegyhelyet, hanem Nagy Lajos példáját követve, többször rendeztek ide a stájer hegyek közé nemzeti magyar zarándoklatokat. Érdekes, hogy egyik ilyen nagylétszámú búcsújárás egy nehéz korszakban, a Bach-korszakban, 1857-ben maga a hercegprímás vezette s a hívek áldozataikat és imáikat hazánk sorsának jobbrafordulásáért ajánlották fel. A zarándoklaton akkor a prímás mellett két püspök és hatalmas tömeg vett részt.

1945 óta nincs lehetőség arra, hogy a magyar katolicizmus zarándoklatot szervezzen Máriacellbe. Hiszen még az otthoni Mária-kegyhelyek felkeresését is gyanús szemmel figyeli a rendszer. Azóta a külföldi magyarok látogatnak el minden évben Nagy Lajos nyomában erre az európaszerte híres búcsújáró helyre. Az idén a Szent István Millennium alatt, szeptember 5-én, közel ezer magyar érkezett erre a magyar vonatkozásokban olyan gazdag ausztriai zarándokhelyre. A legtöbben persze Ausztriából, Bécsből és Burgenlandból érkeztek, de voltak szép számmal délvidéki, felvidéki és hazai hívek is olaszországi, svájci és németországi magyarok mellett. Feltűnően sokan voltak a fiatalok és főként a fiatal házaspár.

A gyertyás körmenet

Szombat este már ott láttuk a zarándokoknak kb. a felét, akiknek az ajkán messze hangzott a gyertyás körmenetben a «Nagyasszonyunk hazánk reménye... a Te vagy földi éltünk... és a Boldogasszony Anyánk» könyörgő esdeklése. A templomban a magyarokat a kegyhely öre, P. Dr. Veremund Hochreiter superior és Mehrle Tamás fribourgi egyetemi tanár köszöntötték. Mehrle Atya mindenekelőtt azt kérte a jelenlévőktől, hogy egyéni gondolataikkal együtt vigyék a Szűz Anya elé az egyetemes egyház gondjait is. Sajnos — mondotta — nagyon elburjánzott egyes teológusok meggondolatlansága miatt az egyházban a hitbizonytalanság s annak nyomában meglazultak a keresztény erkölcs eresztékei is.

A főpapi szentmise

Vasárnap, szeptember 5-én, a főpapi szentmisét Dr. Opilio Rossi érsek, bécsi apostoli nuncius mutatta be magyar papok segédlet-

vel a kegykápolnában. A hívek nagyszerű liturgikus és egyházi magyar énekét P. Nyers János vezette. Az ünnepi szentbeszédet Pater Mehrle Tamás professzor mondta s abban Szent Margit életművét, vezeklését és engesztelését mutatta be s annak időszertűségére hívta fel a figyelmet. (A beszédet lapunk 5-6. oldalán teljes egészében közöljük, hogy olvasóink is élvezhessék ezt a kiváló szónoki művet és magukévá tehessék annak időszertű tartalmát.)

A szentmise közben a kegykápolna előtt díszőrséget álltak a linzi magyar cserkészcsapat tagjai parancsnokaik, Kiss Mihály és Balla Sándor vezetésével, és szép karénekekkel kedvessé tették a misében a felajánlást. Nagyon sokan gyóntak és áldoztak, s frissen és üdén hangzottak az egyházi énekek a nagy magyar tömeg ajkán, különösen az Eucharisztikus Kongresszus himnusza. A másjku zarándokok nagy figyelemmel kísérték énekeinket.

Az apostoli nuncius a szentmise végén, az áldás előtt beszélt. Német nyelven köszöntötte a magyar zarándokokat. Szózata így hangzott:

Krisztusban Kedves Testvéreim!

Lélekben meghatódva és valódi örömmel vettem részt Máriacell-i zarándoklatotokon. Tapasztalatból is tudom, hogy a magyar nemzet szereti és tiszteli-Máriát és őseitekhez és elődeitekhez hasonlóan valamennyien otthon érzitek magatokat ezen a Mária-kegyhelyen. A zarándoklaton magamévá tettem súlyos gondjaitokat. Együtt imádkoztam veletek Magyarorszáért és odatettem gondjaitokat a Szűz Anya által az Úr Jézus trónja elé. Szívvel kívánom, hogy Isten jósága és bölcsessége irányítsa és vezesse hazátok és népetek sorsát.

De van egy nagy kérésem is hozzátok. Ahogyan én magamévá tettem a ti ügyeiteket, ti is tegyétek magatokévá az egyetemes egyház nagy és súlyos gondjait. Nem ismeretlenek előttetek a Szent Atya súlyos gondjai és tudjátok azt is, mennyire a szívén viseli a közel jövőben Rómában tartandó püspöki szinódus tanácskozásainak a kimenetelét. S tudtok arról a sok problémáról, mely mindenfelé zavart kelt az egyház életében. Nagyon kérek mindnyájatokat, hogy mindezeket a gondokat is vigyétek a Szűz Anya elé itt a kegyhelyen. Érezzetek együtt a pápával, a püspökökkel és Isten népének egész táborával.

Ezután áldását adta ránk Rossi érsek és a papság kíséretében átvonult a kolostorba.

A délutáni istentisztelet

Délben a nunciussal együtt a megjelent 17 magyar lekipásztor Dr. László István, burgenlandi megyéspüspök vendége volt. Mgr. László egyéb elfoglaltsága miatt nem jöhetett Máriacellbe. Levelet intézett a rendezőkhöz és sajnálta, hogy nem vehetett részt, mint más években, a magyar zarándoklaton. Közben Mgr. Dr. Ádám György hálás köszönetet mondott az apostoli nunciussal megjelenéséért és szerepléséért, s biztosította arról, hogy a magyar emigráció lelkeszei eminens feladatuk-

nak tartják híveik közt tovább mélyíteni a Szentszék és a Szentatya iránti tiszteletet és ragaszkodást.

Két órakor újra megtelt a bazilika magyar zarándokokkal, akiket Mehrle Atya búcsúztatott. A záró istentiszteletet Marosi László végezte és ő adta a szentségi áldást is. A zarándokok kegyelmekben gazdagodva és hazánk sorsát még jobban a szívükbe zárva, a Boldogasszony Anyánk ősi énekekkel az ajkukon hagyták el a hatalmas templomot.

**

A zarándoklat sikerét nemcsak a magyar lelkészeknek, köztük mindenekelőtt Sümegh Lothárnak és Marosi Lászlónak, hanem világi munkatársaiknak is köszönhetjük. Minden otthoni és külföldi magyarnak szeretettel ajánljuk, hogy a következő zarándoklatok időpontját figyeljék s hacsak tehetik, kapcsolódjanak be azok kegyelmi áradatába.

VECSEY JÓZSEF

INNSBRUCK

Magyar papi lelkigyakorlat volt idén aug. 16-20 Innsbruckban 17 magyar pap részvételével különböző országokból. Az előadások Jézusról szóltak, a papnak Jézussal való kapcsolatáról a mai problémákkal teltitett korban. — Főleg a következőket jegyeztem föl: Nekünk Jézus nem csupán evilági jószívű emberbarát, hanem Isten egyszülött Fia és a mi Megváltónk. Vele való kapcsolatunk főszekőze az ima; mégpedig az átgondolt és átértelt ima. A liturgiával kapcsolatos imáknál fokozottan arra kell törekednünk, hogy azokat «digne, attente et devote» (tisztelettel, figyelmesen és áhitattal) végezzük és szigorúan kerüljük a pusztán gépiest és a sietőset. — A pap életmódja pedig legyen egyszerű. Legyen a pap őszinte és bátor. Emellett bátorítani, dicsérni is tudjon. — Az embereket megértő szeretettel és türelemmel hallgassa végig. — A mai, minden tekintéllyel szembe helyezkedő korban különösen fontos a tisztelet és engedelmesség előljáróinkkal szemben. — Köszönet Monsignore Mester Istvánnak, a Papok római kongregációja (ügyosztály) tagjának a szentírási szövegekben és a gyakorlati élet-megfigyelésben gazdag lelkigyakorlatos előadásaiért.

P. M.

Mindenütt és Sehhol

Egy orvos-tudós versei

Reményi József egyetemi tanár írja a «Mindenütt és Sehhol» előszavában, hogy Szirmai Endre verseinek «érdekessége, hogy utalnak egy ember tehetségére, meleg lelkivilágára és nagy műveltségére. De talán még ennél is jelentősebb, hogy egy világviszonylatban jól ismert orvos-tudós szemüvegén keresztül ábrázolják a felhőket, a tavaszt, a beteget s az egész életet.»

A kötet 112 oldal s a magyar mellett francia, német, olasz és spanyol nyelven írt verseket is tartalmaz.

Megrendelhető a Magyar Nyomdában, St. Gallen, Frongartenstr. 15. és P. Szőke János magyar lelkésznel, Stuttgart, Werastr. 63.

Ára 10.— Sfr.

A vezeklés és engesztelés időszerűsége

Krisztusban szeretett magyar testvéreim!

A magyar nép megpróbáltatásai közepette mindig a Szűz Anyához fordult segítségért. Otthoni templomaink, szentélyeink, számtalan Máriaénekünk, — melyekhez fogható más népek egyházi irodalmában alig találunk — bizonyítják népünknek Mária iránti tiszteletét és bizalmát. S mintha csak az otthoni Mária-szentélyekkel *nem érték volna be*, a magyarok szívesen elzarándokoltak a közeli osztrák búcsújáráhelyre, Máriacellbe is. A Szűz Anya iránti szeretetünk és bizalmunk hozott össze bennünket, otthoni és külföldi magyarokat, a mai napon is, amikor Árpádházi *Szent Margit*ról akarunk megemlékezni.

A szentek között féltékenység nincsen. A Szűz Anya sem veszi zokon tőlünk, ha e rövid megemlékezést Szent Margitnak szenteljük. Nemcsak azért, mert Margit a Boldogasszony szigetén élt — így nevezték el életében a Nyulak szigetét —, nemcsak azért mert Margit asszony a Szűz Anya oltára előtt szerette végezni ájtatosságait, hanem azért is, mert mi magyarok mindig Szűz Máriát tekintettük országunk, népünk, nemzetünk pátrónájának és királynőjének és a magyar szentekben láttuk koszorújának legszebb virágait, koronájának legékezebb drágaköveit. Ezért, amikor a mai napon Szent Margitot *magasztaljuk*, *nemde* még mindig Mária iránti tiszteletünknek adunk kifejezést?

✱

Ez év februárjában ünnepeltük Szent Margit halálának 700. évfordulóját. Vajon ennek a 13. században élő dominikánus apácának lehet-e egyáltalán a magyarság szempontjából történelmi fontossága? Mit mondhat nekünk, a 20. század gyermekeinek, ennek a világból a zárda magányába menekült királynéknak az élete? Nemde nemcsak közömbös szemmel, hanem talán bizonyos ellenszenvvel is gondolunk rája? Szent Margit élete célját ugyan- is a vezeklésben látta. Még kortársai is, bár értékelték a bűnbánó életet, megcsodálták Margit önmagához való szigorának a radikáliszmusát. Nos manapság, amikor a II. vatikáni zsinat épp az evilági értékek megbecsülését és kifejlesztését kívánja tőlünk, amikor egyes teológusok a zsinaton túlmenően kétségbevonják az önmegtartózkodás értékét — manapság talán jobb lenne Szent Margitról nem beszélni. Mert ha beszélünk róla, vezekléseit vagy elhallgatjuk, vagy megemléjtjük. Ha elhallgatjuk, életét meghamisítjuk. Ha megemléjtjük, a mai kor emberében inkább visszatekintést keltünk. Nem jobb-e tehát, nem okosabb-e egyszerűen hallgatni róla?

Ennek ellenére, úgy vélem, hogy Szent Margit élete számunkra is értékes tanulságot rejt magában és hogy jelentős szerepe lehet a magyarság további kialakulásában. Már maga az a tény, hogy Margitot, aki 700 évvel azelőtt élt, csak 1943-ban avatták szentté, mégiscsak arra mutat, hogy szentéavatásának az Egyház és a magyarság szemében bizonyos aktualitása volt. S ha megfontoljuk, hogy Margitot történelmünk folyamán többször próbálták szenttéavatni és hogy szentéavatása mindig előre nem várható események folytán megghiúsult és csak századunk első felében

sikerült — ha hiszünk egyáltalán abban, hogy Isten irányítja a történelmi eseményeket — akkor lehetetlen lesz észre nem vennük szentéavatásának *gondviselésszerű* időszerűségét.

1241-ben a Mohi pusztá a magyarság temetője lett, még a király is, IV. Béla, alig tudta életét megmenteni. A tatár végigpusztította országunkat, falvakat, városokat felperzselte, a menekülő királyt üldözőbe vette és már-már Trau várát is, ahol a királyi család meghúzódott, ostrom alá akarta venni, Béla felesége, Laskaris Mária, akkor várta 9. gyermekét. A királyi pár e sorsdöntő pillanatban Istenhez fordult: születendő gyermeküket Isten szolgálataira adják, ha a tatár ismét elhagyja az országot. Isten meghallgatta kérésüket: Batu kán meghalt és a tatár szinte menekülve hagyta el hazánk határait. A király országa újjáépítéséhez fogott és munkája eredménnyel is járt. De nem felejtette el fogadalmát sem. A közben megszületett gyermeket, Margitkát, a veszprémi dominikánák nevelésére bízta. A kisleány komoly gyermek volt, s azonnal megértette szándékát, IV. Béla közben várat építtet magának Budán és azt akarta, hogy leánya is a közelében legyen. Ezért az akkori Nyulak szigetén zárdát építtetett a domonkos apácák számára. Ide került a 10 éves Margitka, itt kezdte meg és itt fejezte be áldozatos életét.

Lehet, hogy szemünkben vezeklése *eltűzött méreteket* öltött. Viszont az is biztos, hogy bűnbánati cselekményei a 13. század mentalitásának megfeleltek. Az akkori kor embere nemcsak hitt Istenben, hanem bűneit vezekléssel akarta letörleszteni és Isten kegyelmét önmagára vagy másokra lecsúszni. Margit vezekléseiben mindenesetre semmi morbid vagy öntetszelgő vonást nem fedezhetünk fel. Vezekléseit nem önmagukért választja, csak azoknak tekinti, hogy hazája és szenvedő népe boldogságát előmozdítsa. S mivel Isten iránti szeretete és bizalma határt nem ismer, nem akart határt ismerni vezekléseiben sem. Jóformán éjjel-nappal imádkozott, rendje szabálya szerint húst sohasem evett és az amúgy is szigorú böjtöt egyénileg megtoldotta. Vas-ciliciumot hordott derekán, ostrommal vérig vészözte magát. Ha a fáradság erőt vett rajta, nem ágyba feküdt, hanem a padlóra vetett gyékényen keresett magának nyugóhelyet. Királyi eredete dacára is a legsilányabb ruhát viselte. Ha szülei új kázmzával ajándékozták meg, addig nem nyugodott, míg előjárói engedélyével másnak nem ajándékozhatta. A konyhán a legnehezebb munkát végezte s az udvaron télvíz idején ruhát mosott, úgyhogy keze véresre repedezett.

Szigorú életmódjához következetesen ragaszkodott. Amikor a cseh Ottokár megkérte a kezét és szülei is politikai okokból szívesen vették volna, ha Margit nem ad neki kosarat — joggal tételezték fel, hogy a pápa a magyar király kérésére felmentést ad leányuknak — Margit hajthatatlan maradt. Szüleit fogadalmukra emlékeztette és megfenyegette őket, hogy ha el nem állnak tervüktől, orrát levágja és elcsúfítja magát. A sok böjtölés, munka, önsanyargatás annyira felemésztették életét erejét, hogy 29 éves korában halálosan megbetegedett. Hogy ne kelljen lefeküdni,

gondosan eltitkolta betegségét. Végül mégis ágyának dőlt és pár nap alatt, febr. 15-én a szentségeiben megerősödvé, életét újonnan hazájáért felajánlva, lehelte ki lelkét. Halála előtt odakérette ágyához a priorisszát és hagyatékul átadta neki ún. kincses ládikáját. Megnyitották és ciliciumot, vasból csinált övet, sündisznóbőrből készült vesszőt, vaszögekkel kivert cipőfélélt találtak benne.

✱

Nemde megrendülünk ezen szinte ember-telen szigorúság láttára? Megrendülünk és megütközünk: csak ennyire becsülte a 13. század kereszténysége az ember életét? Bezzeg mi a 20. század emberei érzékenyebbek és emberesebbek vagyunk és büszkéek vagyunk erre! Pedig nincs okunk büszkélkedni! Mert ha az emberek a tudomány érdekében életüket kockáztatják — gondoljunk csak az asztronauták vállalkozására — ezt nemcsak természetesnek tartjuk, hanem meg is ünnepeljük őket. Ha a szülők magzatukat az anya testében megölik, akkor ezt lehetőleg tudomásul nem vesszük, de alapjában igazat adunk nekik. Ha az artisták a cirkuszban hajmeresztő mutatványaikkal a közönséget mulattatják, akkor elbűvölten tapsolunk nekik. Ha a hatalmas népek akár katonai erőszakkal, akár gazdasági manipulációkkal rab-szolgaságban tartják a kis népeket, akkor nem merünk a védtelenek segítségére sietni, hanem saját érdekeinket félte a béke jelszava alatt gyáván hallgatunk. Ha az autóstrádkon naponta ezren és ezren halnak meg — s tudjuk, hogy a baleseteket javarészt az emberek hanyagsága okozza, — akkor megsajnáljuk az áldozatokat, de a következő percben napirendre térünk felettük. De ha egy-két középkori szent, Isten és hazája iránti szeretetből vezeklő életet élt s talán ennek következtében csakugyan megrövidítette életét, akkor szörnyen megbotránkozunk és az Egyházat embertelenséggel vádoljuk. Mennyire ránk ille- nek az Úr Jézus szavai: képmutatók és farizeusok, a szunyogot megszűrtétek, a tevét pedig lenyelétek!

Talán azt mondja valaki: pszichológiailag bebizonyított tény, hogy a túlzott szigor keményen, emberelenné, szeretelenné teszi az embereket. Ezért nem helyeselhetjük a középkori szentek életmódját. Ami Szent Margitot illeti, a krónikás bizonyítja, hogy a vezeklés nem tette embertelenné vagy érzéketlenné. «Ha e szent szűz — olvassuk — lát vala mezítelen, condrás szegényt, elküld vala a priorisszához, hogy a szegénynek adja vala egyik kápáját, mely jobb vala». S amikor «a szolgálóleányok közül az egyik megbetegüle halálra, mely betegnek minden teste igen varas és veres vala, úgyhogy egybek utáltak vala övele bänni, Margit asszony megfüröszte és megmosá vala ennek testét» és «semmi-nemű alázatos dolgot nem szegylv vala meg-tenni». Éjjel felkelt és úgy hallgatja, ha valamely soror nyög és hozzá megyen, megkér-dezi vala. Némelyiknek bort hevít, némelyik-nek ruhát melegít és odateszi, ahol a beteg-nek fájdalma vala», mert «igen szereti vala sororokat». Lehet-e beszélni Szent Margit

(Folytatás a 6. oldalon)

Szent István ünnepség Hollandiában

A Benelux államok (Belgium-Hollandia-Luxemburg) és Észak-Rajna-Westfalia magyarsága hagyományos Szent István ünnepségét az idén is egy nagy történelmi múlttal rendelkező városban: a hollandiai Maastrichtban rendezték, szokás szerint augusztus utolsó vasárnapján.

E vidék lakossága már a Kr. u. 4. században találkozott a kereszténységgel: Szent Servatius hirdette itt az evangéliumot, és 380 körül megalapította a tongereni püspökséget. Itt működött később Szent Amandus, a «belgák apostola» is; 628-ban szentelték püspökké Rómában, majd Dagobert frank király megbízásából a Schelde (Escaut) és Maas (Meuse) völgyében a Gent (Gand) körül térítette a még pogány lakosságot; 647-ben lett Maastricht püspöke. Szent Hubertus is ide vonult vissza megtérése után feleségével együtt; ennek halála, és püspöke: Szent Lambertus meggyilkolása után ő lett annak utóda a püspöki hivatalban.

Maastrichtnak, e szép holland városnak az idegenforgalma alaposan megnőtt augusztus 29-én, hisz e napon százával érkeztek ide a magyarok a szélrőzsa minden irányából: ki autón, ki autóbusszon.

Az ünnepi szentmise fél 12-kor kezdődött a Szent Servatius sírja fölött épült gyönyörű

dómban, amely régebben a maastrichti püspökök székesegyháza volt; a templom egyes román stílusú részei még a népvándorlás korából származnak. — Az ünnepélyes koncertelebrált nagymise főcelebránsa a város esepese volt; ünnepi szentbeszédet mondott P. Matyasovich Henrik, hollandiai magyar lelkész. Száz és száz torokból szálltak az ég felé a szebbnél-szebb magyar szenténekek, és sokan járultak a szentáldozáshoz.

Az ebédelők számára a Staargebouw nagy termeiben terítettek, míg az előcsarnokban magyar könyveket és hanglemezeket lehetett vásárolni.

A már szokásossá vált ünnepi műsor délután 3 órakor kezdődött. — Ünnepi beszédet mondott Jagrik József brüsszeli honfitársunk. Zongorán játszott az ugyancsak brüsszeli 14 éves Kubik Péter, aki művészi zongorajátékával már két évvel ezelőtt, az Aachenben tartott Szent István ünnepség alkalmával is nagy sikert aratott. Ugyanakkor volt alkalmunk gyönyörködni az aacheni opera magyar énekesnője, Zádori Bianca hangjában; most Maastrichtban is kiváló teljesítményt nyújtott. A közönség — mint tavaly Liègeben — az idén is vastappsal jutalmazta a fiatal brüsszeli táncsoport szereplését. Megérdemelt taps jutalmazta a «Magyar ének» c. verset is, melyet

a liègei Subits Lajos szavalt. — A műsor második részében filmvetítés volt. Két rövid filmet láttunk; az egyik VI. Pál pápa 1967-ben történt fatimai látogatásáról, a másik egy tavalyi gyermekzarándoklatról szólt, amelyen több-százezer portugál és külföldi gyermek vett részt. E filmek vetítésének külön időszerepét adott az a tény, hogy az idén Fatimában is volt egy Szent István ünnepség, amelyről az «Életünk» múlt havi számában olvashatunk kitűnő beszámolót P. Szőke János stuttgarti magyar lelkész tollából. A mindvégig nagyszerű műsort P. Varga László, a Benelux államok főlelkésze zárta be szokásosan lebilincselő, szellemes beszédével.

A műsor után sokan vidám magyar nótázással töltötték el a még hátra levő időt; a nótákat a brüsszeli magyar lelkészség kántora: Kovács Béla kísérte zongorán.

Mint az elmúlt években, most is mindenki egy nagyszerűen rendezett és sikerült ünnepség emlékével távozott. Külön köszönet és elismerés illeti az ünnepség főrendezőjét, P. Matyasovich Henrik atyát. — Reméljük, hogy a következő évek Szent István ünnepségei is nagy sikerűek lesznek, főleg 1975-ben, amikor Rómában zárjuk majd be Szent István és a magyar kereszténység születésének jubileumi ünnepség-sorozatát.

P. SALAMON LÁSZLÓ

A vezeklés és engesztelés

(Folytatás az 5. oldalról)

érzékletenségéről, állítólagos keménységéről. Egy alkalommal, amikor a Bodolmi ispán leánya, aki szintén apáca volt a Nyulak szigetén, elvesztette önuralmát — mert az apácák is emberek és a magyar apácák temperamentumos asszonyok maradnak mindvégig — és indulatában moslékvizet öntött Margit arcába, akkor ez békéttérrel szenvedte el és szelíden mosolyogva csak ennyit mondott: szerető atyámfia, ugyan mit mívelsz? Elképzelhetjük, hogy a Bodolmi leány hogy elszégyelhetette magát! Még azt sem lehet mondani, hogy Margit a világ iránti érdeklődését elvesztette volna. Hogy is vesztette volna el, amikor hazájáért vezekelt. Amikor a magyar pártoskodás bűne családjában is kiütött és IV. Bélát fiával, Istvánnal, szembeállította, addig nem nyugodott, míg mindketten jelenlétében békejobbot nem nyújtottak egymásnak.

Kedves Testvéreim! A mondottak alapján most már nem lesz nehéz Szent Margit példájának aktualitását felismernünk. Aktualitását nem abban látom, hogy nekünk a jelenben vezeklő gyakorlatait kelljen lemintáznunk. Minden kornak megvan a maga mentalitása és ennek megfelelően sajátos vallási érzülete. A középkori ember, ha vezekelni akart, ostort ragadott, ciliciumot hordott és a végkimerültség böjtölt. Mi, ha bűnbánatot is tartunk, inkább az Isten küldötte keresztet viseljük türelemmel és a következetes építő munka minden áldozatát vállaljuk magunkra. S kérдем: talán az otthoni magyaroknak nincsen keresztjük, hogy azt hazájuk iránti szeretetből Istennek felajánlják? Talán a külföldi magyaroknak nem kell minden erejüket latba vetniök, hogy a magyar névnek becsületet szerezzenek?

Kétségtelenül a 13. század tatárjárása és a mi korunk sokban különböznek és a mi életünknek feltételei is messzemenően mások. De vannak közös vonások is. Az ő hivatása a 13. században nem az volt, hogy a tatárjárást megghiúsítsa, hanem, hogy a földig alázott magyarságot új életre ébressze. Szenttéavatása korunkban sem tudta a magyarság megalázását megakadályozni, hivatása most is az, hogy példát adva megtanítsa, hogyan kell Isten segítségével a magyarság jövőjén járadoznunk.

Az otthoni magyarokat nem lázadásra szólítom fel, hanem, hogy dolgozva és hívő lélekkel szenvedve bízzanak abban, Aki a történelmet irányítja és a benne bízokat el nem hagyja. A külföldi magyarokat pedig nem arra buzdítom, hogy az új haza rossz polgárai legyenek, hisz csak magyar értékeiket kamatoztatva és a magyarnak külföldön becsületet szerezve tudják majd egykor hazájukat, ha Isten is úgy akarja, az otthoniakkal karöltve új életre támasztani.

De egyet ne hagyjunk ki számításainkból. S ez Szent Margit tanítása nyomán nem egyéb mint keresztény hitünk, e hit szerinti életünk és a keresztény élet minden áldozatának nagylelkű vállalása. Ha az otthoniak csak a külföldi jólétre kacsingatnak és abban látják vágyaik netovábbját, ha a külföldiek csak arra törekednek, hogy jólétük fülülmálja a nyugatiak jólétét, bizony nem értették meg Szent Margit tanítását. S ha magyarok — akár otthon, akár külföldön — régi hibájukba visszaesve, egymás között szítják az ellentéteket, akkor bizony szintén nem követik Szent Margit élete példáját.

Tudom, a magyarság ezreinek külföldre való szakadása páratlan tragédiát jelentett nemzetünk történelmében. Am talán páratlan lehetőséget is nyújt jövőnk kialakításában, lehetőséget, hogy népünket kiemeljük évszáz-

ados elszigeteltségéből és külföldön barátokat szerezzünk számára. E lehetőségekkel mi külföldi magyarok élni akarunk! De akár otthon akár külföldön élünk, rendületlenül hűséggel kell ragaszkodnunk keresztény hitünkhöz, katolikus egyházunkhoz és Krisztus földi helytartójához! S bízunk kell, hogy Isten akarataiból a magyarság történelme még nem zárult le, s hogy a magyar nép az új európai közösség kialakításában is kivetheti az őt illető részét.

Testvéreim, a Máriapócsi Szűzanya mindig könnyeket hullatott, valahányszor a magyarság egzisztenciája veszélyben forgott. Erre a tényre utal a magyar szentek énekének egyik szakasza: «Szent Erzsébetből hős szeretet árad, Margit imái vezekelve szállnak. Minket hiába, Uram, ne sirasson, áldott Boldogasszony». Emberi módon fejezi ki ez az ének azt, ami — nem kételkedem benne — mindnyájunk akarata és kívánsága. Szent Margit példáját akarjuk követni áldozatos keresztény életünkkel a mai korban is. S akkor Mária sem siratott bennünket hiába. Ez a kívánságunk, ez a kérésünk, ez a fogadásunk, ezért jöttünk Máriacellbe is, a Szűz Anya e gyönyörű szentélyébe. A magyar szenteket tisztelve, őt tiszteljük, Szent Margitot ünnepelve, őt ünnepeljük. Ezért egy másik Máriaének idézetével fejezem be ünnepi szózatomat:

«Boldogasszony Anyánk,
Régi nagy Pátrónánk,
Nagy inségben lévén,
Igy szólít meg hazánk:
Magyarországról, romlott hazánkról,
Ne feledkezzél el szegény
magyarokról.» Amen.

P. MEHRLE TAMÁS OP.

IRORSZÁGI LEVÉL

Lynch Walter ír püspök egy újabb véres üldözés idején 1649-ben Bécsbe menekült. Ott találkozott Püsky János győri püspökkel, aki úgy megszerette, hogy meghívta magához a menekült főpapot s otthont adott neki egészen annak haláláig. Az ír püspök magával hozott hazájából egy régi, nagyon tisztelt Mária-képet, mely halála után a győri székesegyházba került s ma is ott van. E kép 1697 márc. 17-én (Szent Patrik Írország apostola és védőszentje ünnepén) számtalan szemtanú jelenlétében 3 órán át véres könnyeket hullatott. Ez III. Vilmos angol király irek elleni irtóhadjárata után történt, amikor a győztes minden jogától s megélhetésének alapjától, földjeitől is megfosztotta az ír népet s így kétségbeesés és halálos némaság borult az országra.

Ez egy eseménytől eltekintve a magyarságnak nem sok kapcsolata volt a kis, de bátor és szabadságszerető ír néppel. Lélekben azonban mindig közel éreztük őket magunkhoz, már azért is, mert a történelem folyamán számtalanszor volt közös a sorsunk; a leigázott, gyarmati állapot.

A polgárháborúhoz hasonló események Északírországban, melynek csak az utolsó hetekben vagy negyven emberélet esett áldozatul, az alábbi levél megírására ösztönöztek egy észak-ír katolikust. E levél először a «Furche» c. osztrák hetilapban jelent meg, de azóta átvették már más lapok is. — A levél lényege, hogy az egész országot megrázkódtató harcokat nem lehet és nem is szabad vallásháborúnak tekinteni. A levél írójának véleménye szerint, mindez eredménye és bosszúja Anglia évszázados gyarmatpolitikájának az ír szigeten.

Mivel az itteni sajtó beszámolóit és hírmagyarázatait sokszor nagyon is elfogultak és egyoldalúak, talán nem lesz érdektelen, ha egyszer maguknak az ireknek is halljuk a véleményét.

M. A.

Kedves Barátom!

Az európai lapok napokon át beszámoltak az észak-írországi internálásokról, lövöldözésekről, tömeges menekülésről, gyújtogatásokról és halottakról. E hírekhez fűzött magyarázatok csöpögtek a helyes tárgyismeret hiányától. Európa végre egyszer újra különbnek érezheti magát nálunk, középkorban visszamaradt vallási fanatikusoknál!

Mint északi katolikus, úgy gondolom, ez értetlenséget hazám viszonyait illetőleg, két okra vezethetem vissza. Először is a lehetetlenül rossz tájékozottságra. Észak-Írország még ma is fehér folt az európai újságolvasó politikai térképén. A másik még fontosabb oknak pedig Európa rendkívül rossz emlékező tehetségét nevezhetném. Nem tartom ugyanis helyénvalónak, hogy országokban, ahol nem egészen egy emberöltővel ezelőtt még tömegesen mészároltak le embereket, az észak-ír eseményekkel kapcsolatban a középkorba való visszaesésről beszéljenek. S talán azért is tarja magát sokhelyütt olyan szívósan a mese, hogy a hamu alatt izzó és mindig újra lángra lobbanó forrongás rég meghaladott vallási problémákra vezethető vissza, mert ott hasonló reminiscenciákat ébreszt. De ez tévedés. A mi konfliktusunknak egy nagyon komoly nemzeti és gazdasági háttere van.

A közép-európai ember minket, ireket minden erőszakra hajlamos, forrófejű elemeknek tart. Azok is vagyunk. De semmivel sem vagyunk rosszabbak, mint más olyan országok lakói, ahol évszázados üldözés sem volt képes megtörni az elnyomottak büszkeségét és kiirtani a szabadság utáni sóvárgásukat. Írországban is éppen az ellenkezőjét érték el annak, amire törekedtek: az ír nemzeti génusz (nevezhetik ezt akár nacionalizmusnak is) és ezzel együtt akarva, nem-akarva a lázadás szelleme is, annál szívósabban szállt apáról fiúra.

Az emberek nagyon rosszul emlékeznek vissza olyan szenvedésre, melyet ők okoztak másoknak, de nagyon is jól, melyen ők mentek keresztül. De hisz ezt Önök tudják a legjobban! Hisz az Önök hazájában is történetek dolgok, melyekre nagyon sokan úgy gondolnak, mint nagyon régi, elmúlt, lezáradott eseményekre, mások viszont, — mintha csak tegnap történtek volna. A gázkamrák legfiatalabb áldozatait éppen most fejezték volna be tanulmányaikat!

Ezért nem vették az angolok sem észre, hogy az ő gyarmatosításuk nálunk tulajdonképpen elővételezése volt Hitler lengyel megszálló politikájának. Mint Lengyelországban, nálunk is kiirtották szisztematikusan a nép vezető rétegét. Hosszú időn át halálbüntetés járt annak, aki ír kézirat birtokában volt, vagy mást tudományokra oktatott; voltak idők, amikor az ír papok fejére vérdíj volt kifizetve. Ez ír papok természetesen katolikus papok voltak.

Az irek földjén ma már honfitársai szívesen töltik szabadságukat, — éppen, mert gyéren lakott ország. De tudja-e, hogy ez mi nek köszönhető? Az évszázados kegyetlen emberirtásnak és nem utolsó sorban annak az éhínségnek, mely 1846-ban pusztított nálunk. Az éhhalál akkor egy millió embert ragadott el, egy másik millió ír kénytelen volt előle Amerikába menekülni. Hogy a lisztharomtat abban az időben teljesen elpusztította a burgonyatermést, arról nem tehet senki, de hogy egy 8 milliós nép kizárólag burgonyán tengesse az életét, azt egyes-egyedül az angol elnyomók számlájára kell írni. Csak 1848-ban 300 ezer ír halt éhen a saját hazájában, ugyanakkor 2 millió quarter (250 ezer q) kenyérgabonát vittek el az angolok az országból.

Ha az IRA (Irish Republican Army) tagjai napjainkban fegyverhez nyúlnak, talán nem éppen 1848 halottaira gondolnak. De egészen biztos, hogy az első világháború

utáni évekre, amikor Írországot egy második Vietnámmá tették, különösen ami az akkor nálunk bevetett «Black and Tans»nek nevezett angol különleges egységek megtorló intézkedéseit illeti. 1920 volt az ír történelem legvéresebb éve 1798 óta. Két rendőr elleni merényletre az angol hadsereg gyújtogatásokkal válaszolt, Tipperary, Longford, Limerick, Galway, Trim, Cork, stb. városokban. Fölégettek két olyan gyárat, melytől a lakosság felének függött az egzisztenciája, valamint a városházát és az üzletnegyed Corkban.

Annak idején vetették el a véres magot, mely most kalászába szökött: Anglia 600 éves elnyomás és üldözés után kivonult Írországból, de nem az egész Írországból, — ebből a kis országból, mely kicsi ahhoz, hogy el tudja viselni a megosztottságot.

Ulster elszakítását talán legszemléltetőbben Tirol, vagy Alsó-Ausztria anyaországtól való elszakításával lehetne összehasonlítani. Mert a szabadság elnyerése érdekében annak idején kénytelenek voltak elfogadni ezt a fájdalmas amputációt. De Ulster, a maga protestáns többségével nem volt arra képes, hogy a katolikus kisebbséget becsületes úton megnyerje és beillesse a darabállam polgárai közé, — igaz, meg sem kísérelte. Sőt, éppen ellenkezőleg! A katolikus kisebbséget szociális téren gettóba zárták, emberi jogaitól megfosztották és kizsákmányolták. A katolikus és protestáns munkásokat egymás ellen uszították, mert ez még mindig olcsóbb volt, mint az égetően fontos és szükséges szociális reformok végrehajtása. Maga Ulster egy halva született gondolat, életképtelen, hogy önálló politikai egységet alkosson, s megérdemelje az állam nevet. De ez nem a katolikus kisebbség rovására irandó, hanem az erőszakos elkülönítésnek.

Én katolikus vagyok és utálom az erőszakot. A legjobb akarat mellett sem tudom helyeselni az IRA embereinek módszereit, — de nem is könnyű számomra elítélni őket. A béke helyreállításának egyetlen lehetőségét abban látom, ha Észak-Írország föloldja kapcsolatait Angliával s utat és módot keres a közeledésre az Ir Köztársasággal.

Azzal tisztában vagyok, hogy egy esetleges egyesülés után az észak-ír katolikusokat sok csalódás éri az anyaországban. Ez lesz majd az ára annak a sok gonoszszágnak, melyet a hódítók évszázadokon át ezen a földön fölhalmoztak s aminek a levét újra csak a vesztés és elnyomott fél lesz kénytelen meginni.

Legyenek hát megértéssel és egy kis elnézéssel velünk, keményfejű irekkel szemben! ... S köszönjék meg Istennek, hogy Önöket jobb sorssal áldotta meg.

FITZPATRICK ROY

SZERPAPI SZOLGÁLAT

c. jelent meg az első magyar nyelvű tájékoztató a diakonátusról. Az első számban Dettre László ismerteti a II. Vitikáni Zsinatnak a szerpapságról szóló határozatát. Érdeklődők forduljanak Dettre Lászlóhoz. Címe: 1095-Lutry (Suisse), 11, rue de Taillepied.

A vallásos nevelés válsága

1. Mi a nevelés?

Hogy nemcsak a vallásos, hanem általában «a» nevelés is súlyos válságba jutott, azt nem kell külön bizonyítanom. Szülők és tanárok, mesterek és tanítók regényeket tudnának írni a «mai Fiatalság» tiszteletlen, nemtörődöm, sőt szemtelen magatartásáról: lányok-fiúk egymásba kapaszkodva, rágógumit majszolva, hosszú haját lobogtatva szemtelenül nevetnek a fejüket csóváló felnőttek arcába... Ez a jövő nemzedék, ezek a mi gyermekeink?! Sovány vigasz, hogy már Szokratesz is arról panaszkodik, hogy a «mai fiatalág» (írtsd a Kr. e. 5. sz. ifjúsága!) mennyire nem tiszteli a felnőtteket, mennyire nem értékeli azt a világot, amelyet szülei annyi munkával és verejtékkel építettek számukra.

S ami az általános nevelésre áll, az még fokozottabban vonatkozik a vallásosra. Szinte alig van nap, hogy újságok, folyóiratok ne hoznának megdöbbentő számadatokat arról, mennyire kevésre értékeli a «mai fiatalág» az «öreg»-től rájuk hagyományozott vallásos gyakorlatokat, szokásokat.

Sok szülő, keresztény felelősségére hivatkozva, egyszerűen megpróbálja keresztülhajtani akarát a kényszeríti gyermekeit arra, hogy résztvegyenek bizonyos vallásos megnyilvánulásokon (szentmisén, szentgyónáson, esztendőzárson stb.). Így érvelnek: «Amíg az én kenyeremet eszed, az én keresetemből élsz, addig én döntöm el, mi a jó és mi a helyes...!» — Mások az ún. «tekintély nélküli nevelés» (talán így lehetne helyesen magyarra fordítani azt a fogalmat, amelyet a német «anti-autoritäre Erziehung» névvel fejez ki) hívei, s azt mondják: «Hadd tombolja ki magát az ifjúság! Ha majd mindent megtapasztalt, maga fogja eldönteni, mi jó és mi a helyes! Ha túlságosan kordában tartjuk őket, még súlyos lelki gátlásokat is okozhatunk nekik!» — Ismét mások egyszerűen rezignálnak és azt mondják: «Csináljanak, amit akarnak! Én nem teszem tönkre idegeimet! Kibeszélhetem a lelkeket, mégsem hallgatnak szavamra! Ők lássák, mire jutnak, ha nem hallgatnak az öregebbre...!»

A most következő cikksorozat — részben a szerző saját tapasztalatai, részben a legújabb szakirodalom alapján — a nevelés, elsősorban a vallásos nevelés kérdéseivel szeretne foglalkozni, s közben segítséget nyújtani sok-sok kétségbeesett vagy kétségekkel küzdő szülőnek, nevelőnek. Talán mondanom sem kell, hogy ezek a cikkek semmiképpen sem tudnak «előre gyártott elemeket» szállítani, amelyeket csak össze kell rakni, hogy szép ház jöjjön ki belőle. A nevelés terén nincsenek «patent-megoldások», nincsen recept, amelyet csak «be kell váltani», hogy a gyógyszer bevétele után azonnal beálljon a gyógyulás. A nevelés sikere sok tényező összjátékától függ. Ezek a tényezők minden egyednél különbözők. A nevelőnek sokszor hosszú, türelmes munkával, önmaga ellenőrzésével kell megkeresnie azt a módszert, amely legjobban vezet eredményre. Közben nem szabad elfelejtenie azt sem, hogy a nevelés olyan munka, amelynek gyümölcse nem terem márról-holnapra. Néha a nevelő már régen a föld alatt porlad, mire munkája eredményt

hoz. Lehet, hogy sok nevelő munkája azért olyan terméketlen, mert türelmetlenségében éppen azt rontja el, amit építeni akart.

Kár különben, hogy a nevelés tudománya (vagy: művészete?) oly mostohán kezelt tantárgy iskoláinkban. Mennyi hasznos (és haszontalan) dolgot tanítják gyermekeinket a tanintézetekben! De melyik tantárgy készíti elő őket arra, hogy egyszer majd meg tudják érteni saját gyermekeiket, s felelősségteljesen magukra tudják vállalni a gyermeknevelés szép, de valóban nehéz munkáját! — Autóink, fényképezőgépeink, mosógépeink javításához hosszú tanulás szükséges; legfőbb kincsünk-höz, a gyermekhez, azonban mindenki szakértelem nélkül is hozzányúlhat! Pedig az e kérdéssel való foglalkozás a felnőttek szemszögéből is hasznos: amikor az elmúlt tanévben tanítványaimmal hosszabb ideig ezt a kérdést tárgyaltuk a hittanórán, azt felelték egy idevonatkozó kérdőív kérdésre, hogy azóta jobban megértik szülei nevelési tevékenységét is.

De tegyük fel először a kérdést:

mit jelent «nevelni»?

Az «Új Magyar Lexikon» (5. köt. 183. o.) nevelésen azt a «cél tudatos és tervszerű, családban, iskolában, ifjúsági szervezetekben folyó tevékenységet» érti, amely «arra irányul, hogy a felnövekvő nemzedéket a társadalom hasznos, építő tagjává formálja». Egy német szaklexikon a nevelés fogalmát így határozza meg: «Azoknak az intézkedéseknek és tevékenységeknek összessége, amelyek az embernek született lényt igazi emberségének megtalálására segítik» (Lexikon der Pädagogik, Freiburg: Herder 1970, 1. köt., 392. o.).

Akár az egyik, akár a másik meghatározást tesszük magunkévá, minden esetben világos, hogy a nevelés három fontos tényezőtől tevődik össze: 1. a nevelő (szülő, tanító, stb.); 2. a nevelendő (gyermek, tanítvány, «felnövekvő nemzedék»); 3. a nevelési cél («a társadalom hasznos tagja» — «az igazi emberség»). Világos, hogy ezt a három tényezőt csak e l m é l e t b e n lehet elválasztani egymástól; a valóságban ez a három tényező együttesen adja azt, amit nevelésnek mondunk. *A nevelés tehát az a tevékenység, amellyel a nevelő a nevelendőt egy meghatározott nevelési cél irányában befolyásolni igyekszik.*

A nagyobb világosság kedvéért (és a következő fejezetek bevezetéseként) vizsgáljuk meg a három tényezőt egyenként és külön-külön. Ez a rövid áttekintés már mutatni fogja, sokszor hol kell keresnünk a ma kétségtelenül fennálló válság gyökereit.

A «nevelő»

az a személy (vagy dolog), akitől (vagy a mitől) a nevelés tevékenysége kiindul. A gyermeknek a Teremtőtől adott nevelői elsősorban a szülők, csak másodsorban jönnek a «hivatásos» nevelők — tanítók, tanárok, mesterek, lelképásztorok stb. —, akik a szülők nevelői munkáját hivatottak kiegészíteni és továbbfolytatni. Hiba volna azonban a nevelők körét ennyire beszűkíteni: a valóságban a nevelők száma sokkal nagyobb. Nevelőként

hat minden személy, akivel a nevelendő valamiképpen érintkezésbe jut: a testvérek, a munka- és iskolatársak, barátok, ismerősök stb., stb.

Egészen a legújabb időkig mégis csak viszonylag könnyen körülhatárolható volt ez a kör. A gyermekek alig jutottak túl saját falujuk vagy városuk határain, s azon belül is viszonylag kevés személlyel érintkeztek. Ezek a személyek is rendszerint ugyanazokat a nevelési elveket, célokat követték mint a gyermekek közvetlen nevelői, s így a viszonylag egységes eredmény is biztosítva volt. A modern közlekedési eszközök ezt a határt erősen kitágították. De még ennél is fontosabb, hogy az újabb időben ezekhez a «személyes» nevelőkhöz egész sereg «személytelen» (névtelen) nevelő járult, amelyek sokkal nagyobb mértékben befolyásolják gyermekeinket, mint gondoljuk. Sok szülő csak rövid időt tud tölteni gyermekeivel, helyette órák hosszat ültetik a televízió képernyője előtt, hallgatja lemezjátékát, olvassa a legkülönbözőbb folyóiratokat. Így sok gyermek életében a tulajdonképeni nevelővel való személyes kapcsolat hátterbe szorul, s mindinkább ezeknek a «névtelen nevelők»-nek (slágerszövegek írói, énekesei, folyóiratok szerkesztői, tv-játékok szerzői, rendezői stb.) hatása alá kerül. Sajnálhatjuk bár, hogy ez a fejlődés beállt, sőt fokozódóban van, de kiküszöbölni ezeket a hatásokat nem tudjuk.

Eppen ezért nem javít, csak ront a helyzetén az a szülő, aki gyermekének minduntalan hangoztatja, hogy

«a mi időnkben nem így volt...!»

Jellemző, hogy tanítványaim úgy találták, ez egyike azoknak a mondatoknak, amelyek a legtöbbet hangzanak el szülei ajkáról. S — tegyük hozzá — ez a mondat magában véve i g a z. A «mi» időnkben ez nem volt így! Ez a mondat így, ahogyan áll, helyes, de mégis *optikai csalódáson* alapul.

Valóban, a «mi» időnkben nem jártunk bömbölő tranzistoros rádióval, nem szólt egész nap a lemezjátszó, nem rágtunk rágógumit, de nem azért, mert olyan «jó» és «illelmesek» voltunk, hanem egyszerűen azért, mert mindez akkor még nem volt! A «mi időnk»: a háborút közvetlenül megelőző évek ideje, a nélkülözés, a bombaszőnyeg, a fogság, a kemény újjáépítés ideje; gyermekeink világa a jót, a bőséget, az ezer lehetőség világa. Optikai csalódás azért is, mert mi mindig a «mi» időnköt hasonlítjuk össze a «mai» idővel. Pedig a «mi» időnk a mi szüleink szemszögéből nézve éppen olyan boldog világ volt, mint a mostani gyermekek ideje számunkra! Igaz, hogy mi nem jártunk bömbölő táskarádióval, de minden lelkiismeret-furdalás nélkül «szembedobtuk» «yo-yo»-nkkal a fejüket csóváló felnőtteket, vagy kerékpárunkkal (micsoda «ördögi masina» volt az a mi nagyszüleink szemében!) a járdán végigszaladva feldöntöttünk gyermeket, felnőttet egyaránt... Ha tárgyilagosan akarunk ítélni, akkor nem szabad csak a «mi» időnköt a «mai idővel» összehasonlítanunk, hanem vissza kell néznünk, hogyan nézték a «mi» időnköt a mi szüleink, az a k k o r t fel-nőttek!

(Folytatjuk)

RITTER MARTON

Fabiola királyné látogatása

egy magyar családnál

Június 30-án, kora délután; 2 óra tájban váratlanul megszólalt a telefon csengője Brüsszel 3-ik kerületében, a Kubik család lakásában. Egy hang jelezte a laeken-i (Brüsszel) királyi palotából, hogy a királyné 20 perc múlva oda érkezik, mert meg akarja hallgatni Kubik Péter zongorajátékát.

Kubik Péter 1957 március 11-én született Brüsszelben menekült magyar szülőktől. Már egészen kicsi korában különös érdeklődést mutatott a zene iránt. 5 éves volt, amikor első kis szerzeményét lekottázta. Ezután hihetetlen termékenységgel születtek első művei: A harangok, Vihar, Imádság, A forrás, Karácsonyi ének, Patakparton, Zuhatag, stb. 1966-ban, 9 éves korában a belgiumi St. Hubert-ben tartott nemzetközi zeneszerző versenyen kitüntetett oklevelet kapott, jóllehet akkor még nem is tanult összhangzattant. 1965-ben Brüsszelben az «Absil» versenyen, 1968-ban és 1969-ben a brüsszeli Palais des Beaux Arts-ban rendezett Gunther versenyen első díjat nyert. 1966-ban egyik szerzeményét elküldte Fabiola belga királynénak karácsonyi ajándékként. Ezek után a királyné személyesen is hallani akarta a játékát.

A királyné kb. 2 órát töltött a Kubik család lakásán, s közismert kedvességével és közvetlenségével mindnyájuk szívét lebilincselte. Először a magyarságról kérdezősködött általában; dicsérte a gyerekeket; Dórikát és Pétert, amiért a francia nyelv mellett jól beszélik magyar anyanyelvüket is. Dórika a verseiből olvasott fel, majd átmentek Péter szobájába, ahol a zongora áll. Ott a királyné ak ablakpárkányra ült — a villanyvasút miatt ugyanis ott talált helyet — de onnan jól figyelhette Péter kezét is a zongorázás közben. Néhány Beethoven darab után Bartók zenéje következett; a királyné ugyanis megjegyezte, hogy szereti a magyar zenét, és szeretné, ha a Kodály-féle oktatási módszert Belgiumban is bevezetnék.

Tekintettel arra, hogy Fabiola királyné spanyol származású, Péter megszólaltatta a zongorán J. Albeniz spanyol zeneszerző műveit is. A királyné azt is említette, hogy szeret gitározni, s Dórikának — aki szintén tanul ezen a hangszeren — tanácsokat is adott a gitározással kapcsolatban. Eppen ezért Péter — köszönetként a látogatásért — a királyné «Indiai tavirózsa» c. meséjét utóbb megzenésítette gitárra zongorakísérettel. Fabiola királyné ugyanis — aki ezt az ajándékot hamarosan külön levélben köszönte meg — már régebben írt egy 12 mesét tartalmazó meséskönyvet. A Kubik család viszont mindig hálaival említi azokat a belga jóbarátokat és ismerősöket, akik komoly anyagi támogatással lehetőséget tettek, hogy Péter zenei tanulmányokat folytathasson. Ma természetesen ösztöndíjat kap.

A belga királyné jókívánságaihoz mi is csatlakozunk, és szívből kívánunk további sikereket a most 14 éves Kubik Péternek, akinek játékában már Belgiumon kívül is sokan gyönyörködtek Königsteinben, Fatimában, Aachenben, Maastrichtban. Természetes, hogy mindig örülünk, ha valaki tehetségével növeli a magyar nép jóhírét!

S. L.

Kedves Főszerkesztő Úr!

Az «Életünk» szeptemberi számában érdeklődéssel, de nem meglepetve olvastam a harórl, mely a lap ellen immár bizonyára hónapok óta folyik. Meglepetés csak akkor lett volna ez számomra, ha nem ismerném eléggé fajtámat s nem tudnám, hogy a magyar, ha egyszer valahol már megmelegedett s kezd jól menni a sora, azonnal pártokra szakad s csökönyös szívóssággal küzd egymás ellen.

Előljáróban szeretném azt is leszögezni, hogy nem vagyok szolgálai lelkülettel «megáldva» (s ha igen, legfeljebb csak Istennel szemben). Vagyis nem vagyok mindig és mindenben megelégedve, ami a lap tartalmát és szerkesztését illeti. Természetes, hogy a lap nem tökéletes. De ha az lenne, akkor is lennének kritizálói és ócsárlói, egyrészt, mert az ízlések különbözőek, másrészt, mert mindig voltak és lesznek emberek, akik még a kákán is keresnek és találnak csomót.

Az «Életünk» nagy lelkesedéssel, sok áldozatkészséggel és önzetlenséggel íródik magyar keresztény emberek számára. Nem szórakoztatni akar, vagyis nem szépirodalmi lap, nem is botránykrónika, hanem a magyar keresztényeket helyesen informálni, a keresztény hitet fenntartani és táplálni akaró sajtóorgánium. Senkinek, egy magyar papnak sincs joga tehát arra, hogy a maga számára kisajátítsa, vagy kizárólagos érdekkörébe vonja. De még arra sem, hogy szétküldését, terjesztését egyéni véleményétől, egyházközösségében lévő harcainak sikerétől, vagy hangulataitól tegye függővé. A lap a papság munkájának, apostoli küldetésének kiegészítője és támogatója a házán kívül élő magyarság között. Ha egy magyar pap tudatában van Krisztustól kapott küldetésének, nem intézheti el a lap sorsát egy közlegyűléssel, vagy szándékos szabotálással, még akkor sem, ha nívója tényleg nagyon alacsony lenne. Azt hiszem, abban minden olvasó egyetért velem, hogy a lap maradjon távol minden pártvillongástól, még akkor is, ha ez egyes egyházközösségeken belül folyik.

A tavasz folyamán különben már olvastam egy hasonló megnyilatkozást körlevél formájában egy másik egyházközösség részéről is. A lap szerkesztésével és tartalmával szemben úgy adtak kifejezést elégedetlenségüknek, hogy két oldal tartalmi alakítását maguknak követelték. Ez alapjában szép és dicsérendő buzgóság lenne, ha nyomában nem támadna fel a kérdés: mi lesz a lapból, ha minden, vagy csak minden harmadik egyházközösség hasonló követeléssel áll majd elő? S mi lesz, ha ez egyházközösségek is (akárcsak a fenti.) a főszerkesztő mellének szegi a tört: amennyiben pedig nem így lesz, ha nem hozza le, amit mi látunk ionak, akkor felmondjuk az egységet s külön lapot alakítunk!

Ez utóbbi esetben nem akarom kétségbe vonni az egyházközösség jószándékát és segítőkészségét. Vannak helyek és alkalmak, amikor a segítség akkor is helyénvaló, ha bizonyos ultimátumhoz kapcsolódik. A mi esetünkben azonban egészen helytelen. Az «Életünk» a magyarság lelkipásztorainak közös elhatározásából született, hogy az erők egyesítésével valami jobb, fejlődésre kénebb lap jöjjön létre. Ezzel a dicséretreméltó ténnyel velejárt, hogy

több kis lap beszüntette megjelenését a közös cél, az egységes sajtótermék érdekében. Az erők újabb szétaprózódása tehát visszafelé jelentene s ezért minden jogosult kritika, vagy feltételezett jószándék ellenére sem tekinthetem igazoltnak.

Az «Életünk», úgy tudom, annak szolgálatában áll, aki egykor azt mondta: «Aki nem gyűjt velem, szétszór!» — és halála előtt közvetlenül azért imádkozott, hogy tanítványai mindig egyek legyenek. Azt is tudom, hogy a keresztények Istene magát a békesség és szeretet Isteneinek mondta. Nem lenne-e tehát helyénvaló, ha a magyar keresztények is komolyan vennék e szavakat és minden vitás ügyüket a szeretet és békesség szellemében oldanák meg?!

Kedves Főszerkesztő Úr! Az «Életünk» belső, azaz tartalmi és külső megjelenésén még mindig sok javítanivaló van. De úgy gondolom, ezt Ön is jól tudja. Aki azonban igazán a szívén viseli a lap sorsát és jövőjét, az nem elégedhetik meg pusztá kritizálással, hanem önzetlen munkával, egyénileg is hozzájárul, hogy a szerkesztőnek minél több cikk álljon rendelkezésére, mert minél nagyobb a választék, annál jobb a színvonal. Lehet önzetlen segíteni-akarással is kritizálni.

E levelem a szeptemberi szám olvasása után íródott. Nem volt céloom, hogy bárkit is támadjak, vagy kritizáljak. Ezért is kerültem benne a személyek és egyházközösségek megnevezését. De így is merem remélni, hogy az olvasók megértik írásom célját: a kereszténység jele a kereszt, mely felhívás az áldozatkészségre, egymás terhének hordozására és önzetlen segíteni-akarássra. Ez annyit jelent, hogy aki a magyar keresztény jövőt nézi és szolgálja, az tegyen félre minden egyéni büszkeséget és hiúságot. Ez nem építő elem még akkor sem, ha csak az «Életünk»-ről van szó s nem az ha hangos kritizálásban, vagy törést, szakadást okozó ultimátumokban nyilvánul meg.

MEGYESI ANDRÁS

Az októberi forradalom ünnepe Zürichben

Zürich magyarsága az 1956-os forradalom 15-ik évfordulójának ünnepét 1971 okt. 21-én este fél 8 órai kezdettel a Börse nagytermében ünnepli. Az ünnepséget a magyar szervezetek közösen rendezik meg.

Az ünnepi beszédet Dr. Mehrle Tamás egyetemi tanár tartja. Műsoron szerepel még egy német nyelvű ünnepi beszéd valamint Hegyi Géza zongoraművész és Berei Mária dalénekesnő népdalszámai.

A rendezőség ezúton kéri a zürichi magyarság megjelenését. A Börse pontos címe: Bleicherwegweg 5, a Paradeplatz mellett.

A zürichi forradalmi ünnepségek keretében okt. 25-án kerül felavatásra a magyar forradalom emléktáblája a Kaspar Escher Haus falán. Az emléktábla hivatott kifejezni a Svájc által befogadott magyarok háliját.

Események és közlemények

MÜNCHEN

Mgr. Dr. Adám György jelenti, hogy az európai magyar lelkészkezdő papság lelképásztori konferenciáját 1971 október 11-15-ig, hétfő estétől péntek reggelig, tartják a limburgi egyházmegye tulajdonát képező Diözesanjugendheimben. A pontos cím:

Diözesanjugendheim der Diözese Limburg, 5431 Kirchähr über Montabaur, Telefon: 06559 - 223.

Kirhähr elérhető vonaton: a Koblenz-Limburg-Frankfurt vonalon Limburgig, vagy Montabaurig kell menni, ahonnan omnibusz összeköttetés visz Kirchährbe. Ambrus Szaniszló, aki vállalta a konferencia technikai előkészítését, autóval kiszállítja Kirchährbe azokat, akik megírják neki pontos érkezésüket. Az autóval utazók a Köln-Frankfurt-i Autobahn vonalán a dél felől jövők a Diez-i, az észak felől jövők pedig a Montabaur-i lejárót használják a legelőnyösebben.

EZÜSTMISE BELGIUMBAN

Bensőséges ünnepség színhelye volt szeptember 12-én, vasárnap a brüsszeli kapucinus rendház temploma: *P. Salamon László* brüsszeli és flandriai magyar lelkész mondta ezüstmiséjét. A templomban oly nagy számmal se-reglettek össze a magyar hívek, hogy *Msgr. Dujardin*, a belga püspöki kar delegátusa a külföldi lelkészek számára, külön kiemelte: ez az örömdetes tény többé-kevésbé szintén az ünnepelt érdeme. Ott volt a szentélyben a magyar zászló is, amelyet négy évvel ezelőtt Fatimában maga VI. Pál pápa is megáldott. Az oltárt félkörben magyarruhás lányok és fiúk vették körül.

A jubiláns előjáróival, rendtársaival és magyar lelkésztársaival együtt mutatta be az ünnepélyes misét. A szentbeszédet *P. Varga László*, a Benelux államok magyar főlelkésze mondta; a pápi hivatás lényegét foglalta össze, kiemelve az igazi örömhír terjesztését a mai, hamis örömeket hajszoló, vesztébe rohanó, zűrzavaros világban. Az ünnepelt László atya édesanyját áldoztatta meg először, aki vele együtt lakik a brüsszeli Magyar Házban.

A mise végén következtek a köszöntések: *Arany Ferenc* a brüsszeli magyar kolónia, *Hübner Géza* pedig a lübegeiek nevében üdvözölte László atyát. Az ifjúság szószólója a brüsszeli magyar táncsoport részéről *Kovács Béla*, a magyar iskola kis növendékei részéről pedig *Dr. Bokor Károly* orvos *András* nevű kisfia volt. Ezután *Pándy András* református lelkész köszöntő szavai következtek: párhuzamot vont az ezüstmise és a bibliában szereplő ezüst között: az Úr megpróbáltatásokban edzi, tisztítja szolgáját. Valóban: *P. Salamon László* az elmúlt negyedszázad alatt derekasan kivette részét abból a szenvedésből, amit a kommunista államokban mértek Krisztus egyházára.

A háború utáni zavaros időkben szentelték pappá; röviddel ezután elkezdődött az egyház üldözése, papjaink meghurcoltatása, híveinek megpróbáltatása. Ez a folyamat Mindszenty bíboros elítélésében, az egyházi intézmények elkolbázásában, valamint a szerzetesrendek fel-

osztatásában érte el tetőfokát. Erre a sorsra jutott az ő rendje, a kapucinus rend is, így neki is kétkezi munkával kellett megkeresnie a mindennapi kenyerét 15 éven keresztül. Szabad idejében más papokkal együtt a kalldó fiatalokkal foglalkozott. Az ilyen «ál-lamellenes» cselekedetet pedig az alkotmányban biztosított «vallásszabadság» ellenére a törvény bünteti.

Rendi előjárói 1966-ban nyugati útja során Rómába, majd Bécsbe helyezték. Innen került saját kérésére Belgiumba, hogy itt Nyugat-Európában is magyar honfitársaiért dolgozhasson. Így elkerülhette otthoni volt munkatársai sorsát; a nemrég súlyos börtönbüntetésre ítélt katolikus papok közül *Tury Lajos* és *Dr. Hagemann Frigyes* személyes jóbarátja és hosszú éveken át munkatársa volt. A köszöntésekre mondott válaszában mindezt külön kiemelte, és ezüstmiséjét is szenvedő pap-társaiért ajánlotta fel. — Fialatos vitalitását, mellyel a rábizott magyar közösséget vezeti, *Msgr. Dejardin* is méltatta, és így fejezte be jókívánságait: «Adja az Úr, hogy aranymiséjét saját hazájában, Magyarországon ünnepelhesse békében és szabadságban».

A köszöntések után az ünnepelt a kített Oltáriszentség előtt a hívekkel együtt elénekelte a Te Deum-ot, majd a pápai és magyar himnusz éneklésével fejeződött be a felemelő ünnepség.

MAKVÁRY GYÖRGY

LINZ

A felsőausztriai magyarság augusztus 15-én tartotta hagyományos Szent István ünnepélyét Pöstlingbergen. Az ünnepélyes nagymiséit Mácsady István püspöki tanácsos celebrálta. Ünnepi szónok P. Nyers János grázi magyar lelkész volt. A Szt. István-nap központjában 11 kis magyar állt, akik az ünnepi közönség előtt tettek esküt a cserkész törvényekre, miután háromheti kiképzésben részesültek a ternbergi magyar gyermektáborban. Az idei magyar gyermektáboron 34 felsőausztriai és grázi magyar fiú és leány vett részt Balogh Adám és Balla Sándor magyar lelkész vezetése alatt.

Szeptember 12-én, Mária névünnepén tartották a Felsőausztriában élő idegenek, menekültek, vendégmunkások és turisták a «vándornépek napját». A hatalmas linzi katedrális először hallott egyszerre 9 nyelven, minden itt élő nép nyelvén Isten-dicsőítő éneket és imát. *Zauner püspök* kifejtette, miért éppen ezen a napon akarták ünnepelni ezek a népek ezt a napot: Mária neve ünnepét XI. Ince pápa rendelte el Bécs városának felsza-

badítása alkalmából a török iga alól (1683). Mindazon népek, akik annakidején résztvettek a felszabadító küzdelemben, manapság is képviselve vannak a vendégmunkások és a menekültek által. Sőt ez alkalommal a törökökkel együtt válllvetve dolgoznak az itteni üzemekben. A püspök úr beszédében kitért arra, hogy a római kollégium, Germanico-Hungaricumban sok ismerős barátot szerzett nemcsak a horvát, szlovén, cseh, szlovák, de a magyar nép fiai közül is. Meleg baráti kötetlek fűzi össze Boros temesvári püspök ural és sok más magyarországi pappal. Hálája jeléül minden nemzetiség egy nemzeti címerrel díszített gyertyát nyújtott át a püspöknek az ünnepi szentmise alatt. A piros-fehér-zöld tábla mellett ott láttuk az újonnan alakult magyar cserkészcsapat tagjait Kiss Mihály cserkészparancsnok vezetése alatt és számos magyar kedvesnővért Linzből és Welsből, akik jelenlétükkel színössé tették és kitüntették a magyarok csoportját.

ST.GALLEN

A St.Gallen-i és környékbeli magyarság aug. 29-én Arbonban (Kt. Thurgau) tartotta Szent István-napi ünnepségét. A szépszámú közönség először a Gallus kápolnában gyülekezett szentmisére, majd utána a plébániái díszterembe vonult, ahol műsor keretében adózott államalapító Szent Királyunk emlékének. *Vörösmarty Szózatának* eléneklése után *Silvio Curti* Mozart és Beethoven szonátát játszott zongorán nagy sikerrel. *Dr. Fejér Ferenc*, okl. középiskolai tanár pedig «Szent István jelentősége történelmünk kezdetén» címen tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást, a szakember hozzáértésével, különösen kitérve az Árpádház dinasztikus kérdésére. A közönség nagy elismeréssel fogadta az előadást. *Horváth Irén* szavazatát (Sajó Sándor: Pannonhalmán) és *Stumpf Ferenc* énekét (Erkel Ferenc: Hazám áriája) a közönség lelkes tapsal honorálta. Az éneket *Némedy Ilona* kísérte zongorán. — Az ünnepély a Himnusz eléneklésével zárult.

EGY KISEBB HIBA

Az állást kereső fiatalembert fogadják az állásszerző ügynökségen.

— Mit tud?

— Gyors- és gépirni, hét nyelvet, három diplomám van, vezetek motorkerékpárt, autót, röpillőt...

— Mandja, hogyan lehetséges, hogy ilyen sokoldalú képzettsége van és még-sincs állása?

— Van egy kisebb hibám is.

— És mi az?

— Kissé hazudós vagyok.

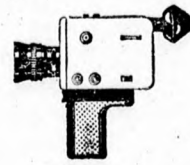
(Katolikus Magyarok Vasárnapja.)

DOBOS FOTO – KINO

8 München 2 Rindermarkt 16 Tel. 0811/240 852

Színes filmek kidolgozását
bárhonnan vállaljuk!
FOTO – EXPORT!

65 éves cég!
1945-ig Győrött!

Az élet könyvéből

A KERESZTSEG SZENTSEGÉBEN
RÉSZESÜLTEK

Belgiumban:

Petőfalvi Mátyás Zoltán, P. Győző és Colette Marie Yvonne fia, 1971 aug. 22-én, Brüsszelben

Köhler Izabella, Köhler János és Françoise Leblanc leánya, 1971 szept. 5-én, Brüsszelben

Németországban:

Piri Laura, P. Árpád és Juhász Katalin leánya, 1971 szept. 5-én, Mannheimben

Benkő Zoltán Otfred, Dr. Benkő Zoltán és Pustejovszky Elsbeth, fia, 1971 aug. 16., Münchenben

Wendler Miklós Sándor, Wendler Miklós és Gürtler Ruth Renate fia, 1971 aug. 26-án, Münchenben

Ferenci Cornelia, Ferenci József és Nagy Erzsébet leánya, 1971 júl. 17-én, Münchenben

ELSŐÁLDÓZÓK

Németországban:

Bollok Palika, 1971 július 4-én, Mannheimben
Faragó Lacika, 1971 júl. 25-én, Karlsruheban

HAZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Ausztriában:

Krassay Pál és Marietta von Mensdorf-Pouilly grófnő, 1971 szeptember 25-én, Bécsben

Belgiumban:

Philippe Goossens (Kolosy) és Françoise van Caubergh, 1971 szept. 4-én, Waterlooan

Németországban:

Vörös Anton és Jakab Magdalena, 1971 szept. 4-én, Neustadtban

Svájcban:

de Kállay András és de Csernátony Ilona, 1971 szept. 11-én Coppet (VD)

AZ ÖRÖK HAZÁBA TÁVOZTAK

Ausztriában:

Porpáczy Jenő v. csendőrörnagy, 77 éves, 1971 szept. 11-én, Salzburgban

Belgiumban:

Perjési Mária, 1971 aug. 4-én, 49 éves korában, Brüsszelben

Németországban:

Mezey Agostonné, 77 éves, 1971 június 2-án, Brühl-Badorf-ban

Horváth Gyuláné szül. Sarinich Róza, 82 é., 1971 szept. 12-én, Feldkirchenben

Goesztel József, 43 éves, 1971 szept. 3-án, Mannheimben

Svájcban:

Mme Vve Valérie Stromszky, 76 éves, 1971 júl. 20-án, Vevey-ben

Mme Lucie Denise Pewny de Szentjob, 61 é., 1971 júl. 23-án, Genève-ben

Mme Greiner-Basch Marguerite, 76 éves, 1971 aug. 26-án, Genève-ben

M. Szijjártó László, 50 éves, 1971 aug. 25-én, Onex-ben

Mme Komlóssy Lujza, 76 éves, 1971 aug.-ban, Bouveret (VS)

A cserkészélet margójára

Egy fél évvel ezelőtt alig hittük volna, hogy a zöldnyakkendős fiatalokkal — az induló «Árpád» cserkészcsapat kislétszámú tagjaival — megdobogtatjuk a magyar szíveket.

Március 20-tól a Pöstlingbergi Szent István ünnepély fogadalomtételéig hosszú volt az út. És nyugodtan mondhatom, még csak a kezdetén vagyunk. A cserkészszellem, a jellemnevelés nagyszerű munkájában nagy utat kell még megtenni.

«Aki az eke szarvára tette a kezét, az ne nézzen hátra». Biztos, hogy olyan irányt szabni a modern kor szellemének, amelyben a közösség és az egyén egy harmonikus egységben teljesül ki — nem kis feladat.

Mégis mit várunk a cserkésztől? Mit akarunk tulajdonképpen elérni? Egy mosolygós, vidám, sugárzószemű ifjúságot. Egy áldozatot vállalni tudó jellemes hőst. Egy igazi eszményt. A mindennapok hőst. Olyan egyéneket, akik boldog örömmel építik Krisztus országát. Akik hazájuknak, nemzetüknek és környezetüknek szolgálatában eszményt, életpéldát tudnak adni. Azt várjuk, hogy utat mutassanak mindannyiunknak arra az életre, ahol több a napsugár, több a fény és szeretet. Több a megértés és megbecsülés. Ahol fényt gyűjthatsz az embergondolatnak. Ezt akarjuk.

Tisztán szálljon, esendüljön az ének:

Fiúk, fel a fejjel, a harsona zeng,
Alljunk csatasorba vidáman;
Ránk vár a világ, ez a harc a mienk,
Katonái vagyunk valahányan.
Jó fegyverünk izmos karunk,
Égő szemünk s vidám dalunk,
Amerre járunk, megterem a győzelem,
A győzelem.

Nem csodát várunk. Nem kiforrott vagy kész egyéneket mutatunk be. A mindennapok

feladataiban ifjú eszményt adni szeretnénk. Utat mutatni, lehetőséget feltárni. Önismeretre segíteni, hogy előbbre jussunk. Lássuk és ismerjük «mi lakik az emberben». Mi az, amit jobban, tökéletesebben kell kidolgozni magunkban.

Tanulni akarunk, őszinte kitaruló lélekkel. Ráfeledkezni a csodás természetre. Játszva, de komoly munkával megismerni mindazt, ami gazdaggá teszi a lelket.

A cserkésztestvéri segítség, megértés és felelősség útján járva teljesíteni feladatunkat, amivel Istennek, hazának és embertársainknak tartozunk.

Memünk kell nagy feladatokat is rájuk bízni, az áldozatban őket hőskökké alakítani, nevelni.

Az igaz optimizmust — sokszor jobban meglátjuk bennük, a küzdelem, az állandó lendületes újrakezdésben egyaránt.

Rakd meg, rakd meg, cserkészpajtás

azt a tüzet,
Isten tudja, mikor látunk megint ilyet.

Máriacell zárándokforgatagában a fel-fel tűnő zöldnyakkendős cserkészeink ezt akarták: Rámosolyogni az emberekre. A fáradt, gondterhelt, szenvedő munkás embereknek napsugárt hozni az életébe.

S mi szeretnénk volna tükre lenni minden mosolyuknak. Mi szeretnénk volna úgy élni és azért élni, hogy visszamosolyogjunk. Ott a máriacelli Szűzanya lábánál — s azóta is, ha szívünk megdobban a kis hősök emlékére — mert a hosszú szertartás fáradtsága sem homályosította el arcuk derűs vidámságát — dicsőrséget álltak a Szűzanyánál; fogadjuk és zárjuk szívünkbe őket, kis cserkészeinket!

BALLA SÁNDOR

C S E R K É S Z T O B O R Z Ó

A müncheni magyar cserkészcsapatok, — a 67. sz. Ország Ilona leánycserkészcsapat és a 76. sz. Szt. Imre herceg fiúcserkészcsapat szeretettel hirdeti meg

C S E R K É S Z T O B O R Z Á S Á T

1971 október 16-án, szombaton délután 4-6 óráig

a cserkészgyűlések színhelyén, a «Haus der Begegnungban» (8 München 5. Rumford Strasse 21. sz. alatt a ház «Jugendraum»-jában).

Kiscserkészleányoknak és fiúknak: (a betöltött 5 éves kortól 9 éves korig);

Leány- és fiúcserkészeknek: 10-16 éves korig.

Rovercserkészeknek: 16 éves kortól.

A cserkészgyűlések havonta háromszor szombat délutánonként lesznek, 16.00-18.30-ig a Haus der Begegnungban.

Havonta kirándulások, — téli és nyári táborok.

A magyar cserkészmunka a hagyományos cserkésztevékenységeken, népi ének, zene, tánc, tanításán kívül a magyar nyelv ápolásával, vezetőképzéssel is foglalkozik, — valláskülönbség nélkül —, a 10 cserkésztörvény szellemében.

Célja: egykezni a magyar családok gyermekeit lélekben megtartani magyarnak!

A magyarul keveset beszélő és értő fiatalok felvétele külön megbeszélés tárgyát képezi.

Kérjük mindazokat, akiknek családi, rokoni, baráti, ismeretségi körében a jelzett korban lévő kis vagy nagyleány, fiú ismerősük van, — küldjék a müncheni cserkészcsapatokba.

Mindenkit szeretettel hívnak és várnak a müncheni cserkészcsapatok vezetői.

Érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást írásban vagy telefonon:

Magyar Cserkészszövetség I. Európai kerület, Ungarischer Pfadfinderbund,
8 München 80, Trogerstr. 48. Telefon: 474347.

Az utolsó szó jogán

Megható s az őskeresztények hitére emlékeztető magatartást tanúsított négy katolikus lelkipásztor, akik az utolsó szó jogán a Fővárosi Bíróság előtt a következőket mondták:

Dr. Hagemann Frigyes:

Nem vagyunk semmiféle politikai szervezet. Még beszélgetéseink során is törekedtünk a politika-mentességre. A fiatalokat nem vontuk el a KISZ-től. Általában olyanokkal foglalkoztunk, akik igényelték a vallásos közösségi nevelést.

Minden ember közösségben fejlődik ki, így mi is közösségben fejlődöttünk ki — vallási szinten. Ezért is tartottuk fenn a széleskörű barátságot. Mi modern egyházat akartunk a zsinati gondolatok alapján.

Az írásaimmal kapcsolatban kívánom megjegyezni, hogyha egy homokdombot átszítálnak, és 3-4 szem kavicsot találnak, abból még nem következik, hogy kavicsdombot találtak... Amiket írtam, azokban semmiféle politikai szándék nem volt, azok csupán a nevelési célokat szolgálták, vallási tartalommal.

Ítélet: 4 évi börtön, részleges vagyonekzbzás.

Somogyi Sándor:

Bízom, hogy miután a jugoszláv konkordátum olyan eredményesen megszületett, nálunk is normalizálódik a helyzet. Amit tettem, pusztán papi kötelességemből tettem. Semmiféle politikai íze nem volt, és nem

is lehetett volna, mert ellenkezett volna a papi hivatással.

Ítélet: 4 évi börtön, részleges vagyonekzbzás.

Tury Lajos:

Szeptember 10-én, amikor letartóztattak, az eseményekben először Isten ujját láttam, hogy a mai ifjúság nem tud már megérteni, nem hozzájuk való vagyok, nem tudok közel férközni hozzájuk... De rájöttem, hogy nincs igazam! A kötelességemet teljesítem, amikor a lelkiismeretem szerint cselekszem, amikor az Úr Jézushoz és szavaihoz tartom magam, aki azt mondta: «Elmenvén tanúsítok minden népet...» Harminc éve foglalkozom tanítással, ifjúsággal, de ezek közül a tanítványaim közül egyetlen egygel sem fordult elő, hogy valaki bűncselekmény miatt börtönbe került volna. Ellenkezőleg: a társadalomnak mind becsületes, tiszteletreméltó polgárai, gyönyörű családi életet élő, példamutató családapák és családanyák.

Pap vagyok. Szent Pál ezt mondta: «Aki az eke szarvára tette a kezét, hátra nem tekinthet.» Amire fogadalmat tettem, azt meg kell tartanom, még abban az esetben is, ha az állam ezt kifogásolná. Természetesen pápággal együttjáró az a tevékenység is, amely ennek feltétlen velejárója kell legyen. Mind gondolkodásban, mind tevékenységemben természetesen a Szent-

írásához kell igazodnom, ahol is a következőket olvashatom Az Apostolok Cselekedeteiben: «Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek.» Nekem ehhez kell tartanom magam, ha az állam válaszút elé állít. Nem tettem mást, csak az Úr Jézust és az ő szavát követtem, amire fogadalmat tettem és felesküdtem pappá-szentelésemkor. Amit tettem, tulajdonképpen parancsra tettem. Az Úr Jézus parancsára. Nem akartam és nem is tettem az állam ellen semmit, ezért nem is érzem magam bűnösnek.

Vörösmarty szavaival fejezném be: «Ez jó mulatság, férjünk volt.»

Ítélet: 3 év és 6 hónapi börtön, részleges vagyonekzbzás.

Katona István:

A Szentírás, amire a hivatásomat alapítottam, azt mondja: «Adjátok meg az Istennek, ami az Istené, és a császárnak, ami a császáré...» Én ezt úgy értelmezem, hogy sem emberileg, de még kevésbé hivatásbelileg nem lehetek államellenes. Semmiféle szervezkedésről és összeesküvésről nem tudtam. Ellenben láttam azt, az újságok és a rádió alapján, hogy a fiatalok erkölcsi válságba jutott. Örültem, hogy a templomi kereteken kívül is hozzájuthattam felnőtt fiatalokhoz, akikkel foglalkozhattam vallás-erkölcsi alapon, hogy megbecsült dolgozók legyenek a munkahelyükön.

Ítélet: 2 év és 6 hónapi börtön, részleges vagyonekzbzás.

A gyász és dicsőség hónapja

Szabad nép tesz csoda dolgokat — zengett Kodály jeledhetetlen kórusa 1956 októberében a magyar fiatalok ajkáról. Valóban ők csoda dolgokat műveltek azokban a világtörténelmi-nek számító dicső októbertévi napokban. Előbb kicsavarták a fegyvert a rettegett AVH-sok kezéből, tízezreket szabadítottak ki öröknek bélyegzett börtönökből, ledöntötték a párturalom eddig elkézelhetetlenül biztosnak vélt korlátait, dicsőtelen menekülésre készítettek a Rákosi-éra véreskezű vezetőit.

Ennek a nagyszerű szabadságharcnak eszmei gyökerei egy évszázadra nyúlnak vissza. A műegyetem fiatalok Bem apó szobrának koszorúzására indultak és azután az események megmutatták, hogy a nemzet régi szabadság-szeretete élő valóság, melyért, ha kell, áldozatot is tud hozni az ifjúság. Névtelen halottaink jeletlen sírjai kísérik 48 és 56 győztes harcainak állomásait. Nekünk még néhány évtizeddel ezelőtt csak október 6-ot kellett ünnepelni és jelentőségére emlékezni. Tizenöt év óta október havának 23-ik napja is bevonult nemzetünk legszebb ünnepei közé. Emlékezzünk, ünnepeljünk és ápoljuk e nap jelentőségének és eszméjének elolthatatlanul izzó tüztét. Ahogy apáink nekünk világháborús emlékeiket, úgy mi most az októberi napok történetét idézzük fel újra és újra és ne engedjünk teret az eseményeket jeledtetni akaró hamis propagandának. Igaz, hogy mindig előre kell néznünk, igaz, hogy a múlt nem szabad keseregni, de az is igaz, hogy az

irányt, amerre a magyarságnak mennie kell, azt 1956 októbere előre meghatározta.

Az októberi nemzedék jelentős része hagyta el az országot és keresett menedéket a szabad országokban. Ez a nemzedék ma felnőtt és helyet kapott az őt befogadó új hazában, a szabad világban. Fialat magyar tehetségek ezrei kapnak ma szót a tudomány és technika, a művészet és irodalom, a gazdasági élet vezető pozícióiban és ma már nincs a világon olyan nemzetközi kongresszus, ahol magyarszármazású fiatalok ne jutnának egyre nagyobb súlyhoz és elismeréshez. Így van ez Európában is és Amerikában is.

Van az éremnek egy másik oldala is. Ne tévesszük szem elől, hogy változatlannul felelősek vagyunk a forradalom eszméért. Felelősséget pedig csak egy minden tekintetben erős erkölcsi alapon álló emigráció tud vállalni. Bízunk abban, hogy a 15. évforduló ezt a célt is hathatósan szolgálja.

E. L.

TUDNIVALÓK A Szent ISTVÁN JUBILEUMI KÖTVÉNY JEGYZÉSÉRŐL

A Szent István Jubileumi Bizottság a magyar Szentszéki Megbizottal és a római Szent István Alapítvánnyal egyetértésben Szent István király születése, a magyar kereszténység éreztetésének méltó megőrkítése és a római Szent István Ház építkezési költségeinek törlesztése céljából 1970 január 1-től 1975 december 31-ig 11.800 db. kamatmentes kötvényt bocsát ki: 10.000 db. 10 US dollár, 1000 db. 25 US dollár, 50 db. 500 US dollár és 300 db. 100 US dollár értékűt. A kötvények családtagokra és másokra is átruházhatók. Tulajdonosukat, ill. azt, aki a kötvényt felmutatja, jelgostítja, hogy valahányszor a római Szent István Házban meg száll, szállása és ellátása díjából 10 % engedménnyben részesüljön. Az engedménnyel 15 éven át élhetnek, míg a kötvény névértéke ki nem merül. Amennyiben ezen idő alatt a kötvénynyújtotta engedményt fel nem használták, az engedmény adományként a Római Szent István Alapítvány tulajdonába megy át.

Kinél lehet kötvényt jegyezni?

- 1) Az illetékes magyar lelkésznel,
- 2) a lelkész megbizottjánál vagy
- 3) közvetlenül a római Szent István Ház vezetőségénél (00151 Roma, Via del Casaletto 481).

Aki kötvényt jegyez, a szelvényt olvashatóan kitölti és a lelkész, ill. megbizottja útján, vagy akár közvetlenül a római Szent István Ház címére továbbítja.

A Szent István Jubileumi Bizottság mindazokat, akik 50 US dollár értékben kötvényt, illetve kötvényeket jegyeznek, védnökévé, aki pedig 100 US dollár értékben jegyez, fővédnökévé nevezi ki. A kinevezést díszokmányonnyal igazolja.

A Szent István Ház Vezetősége
Msgr. Dr. Magyary Gyula
Protonotárius-kanonok, pápai prelátus

A Szent István Zarándokház

— «a magyar önértzet és becsület ügye»

Szent István születése és a magyar kereszténység ezeréves jubileumára elkészült Rómában a Szent István Zarándokház. Fáy Erzsébet nagy áldozatkészséggel felépítette az épület két szárnyát, sok más jótévő erkölcsi és anyagi támogatása biztatást adott, hogy a telek megvásárlására, az épület harmadik szárnyának megépítésére és a teljes ház felszerelésére szükséges összegeket is elő tudjuk teremteni. Így láttunk neki, nagy optimizmussal, hogy a Szent István által alapított zarándokházat, mely egykor a Szent Péter bazilika tövében, a mai sekrestye helyén állt és 1776-ban lebontásra került, születésének ezeréves évfordulójára újjáépítsük.

Mi a Zarándokház célja, rendeltetése?

1) A Zarándokház magyar támaszpont, befogadó és eligazító központ akar lenni minden magyar számára, aki Rómába jön. Segíteni akar a legkülönbözőbb helyzetekben: nyelvi nehézségekben, a pápai kihallgatások előkészítésében, az Örök Város vallási és kulturális értékeinek megtekintésében. A Zarándokház hivatása, hogy a magyarok római tartózkodását szellemi és lelki élménnyé tegye.

2.) A Ház magyar kulturális központ akar lenni. Könyvtárban összegyűjti az emigráció szellemi alkotásait, kiadványait, hogy azokat az utókor számára megőrizze. A Ház levéltárában kapnak helyet az emigráció legfontosabb dokumentumai, hogy feledésbe ne menjen annak a sok alkotásnak emléke, mely-lyel a magyar név becsületét külföldön öregbítette.

3.) Tanulmányi háza lesz a speciális kiképzésre az emigrációból Rómába érkező fiatal papoknak és lelkipásztori központja az olaszországi magyar kolóniának és a 25 éve ki nem fogó menekült táboroknak.

4.) A Zarándokház, végül, a magyar önértzet és becsület ügye is: Szent István korában az elsők között voltunk, akiknek zarándokházuk, nemzeti templomuk, otthonuk volt az Örök Városban. Ezer év után ide-

genbe kellett mennünk, ha keresztény tradícióink szerint akartunk ünnepelni.

A Szent István jubileumnak és a római zarándokház felépítésének időbeli egybeesése alkalmas arra, hogy elgondolkoztasson. Az utóbbi évtizedekben csak rombolták a szent-istváni keresztény alapokat, intézményeit csorbították, szellemét elnyomni, száműzni igyekeztek. Ha Szent István alakja, életműve, keresztény világnézete még eszménykép számunkra, jubileuma alkalmából mit tehetnénk mást, minthogy elveit felszítjuk, elmélyítjük saját életünkben és előmozdítjuk ezeknek megvalósulását is.

S ha Szent István az akkori körülményekhez mérten csodálatos messzelátással fontosnak tartotta, hogy népét Rómához, a kereszténység központjához kapcsolja és ennek érdekében zarándokházat létesített az Örök Városban, hogyan hagyhatná közömbösen az ő eszméihez ragaszkodó magyarságot alkotásainak felújítása? Túlzott optimizmus, hogy Szent István jubileumi évében kifejezzük azt a reménységet, hogy a külföldön élő több mint egy millió magyar közül akad majd 15-20 %, aki megértéssel és áldozatkészséggel siet a Szent István Alapítvány segítségére, hogy a Zarándokházat terhelő több mint 150 ezer dolláros adósságot letörleszthesse?

Legyen segítségünkre, hogy ez a reménység valósággá lehessen! Szent István nevében jövőnk, az ő művére kérünk, nem kevesektől sokat, hanem sokaktól keveset, hogy így egy-egybe jorva, minél többen mondhassák a római Szent István Házat sajátjuknak!

A Szent István Alapítvány nevében köszönöm eddigi segítségét és kérem további támogatását!

A Szent István Alapítvány Elnöksége

Msrgr. Dr. MAGYARY GYULA

Protonotárius-kanonok

pápai prelátus, e. h.

AZ ADOMÁNYOK BEFIZETHETŐK:

Ausztriában: postai befizetőlap, Scheckkonto Nr. 9.244 «Bankhaus Schelhammer u. Schattera, Wien» (Subkonto Nr. 14.400 Caritas Internationalis — Sankt Stephan Pilgerheim, Rom).

Németországban: postai befizetőlap, Konto Nr. 2787 86 «St. Stephans-Verband E. V. in 6 Frankfurt 1».

Olaszországban: Banco di Roma, Agenzia Nr. 4, Konto N. 13021 «Casa Santo Stefano, Roma» vagy pedig postai befizetőlapon Nr. 1/27705 «Fondazione S. Stefano d'Ungheria, Roma».

Svájcban: postai befizetőlap, Postscheckrechnung 17 - 7667 in Fribourg: «Szent István Alapítvány, Róma».

Más európai országokban: a magyar lelkészeknél.

Tengerentúli országokból: az adományokat csekken vagy Money Order útján közvetlenül a Zarándokház címére; vagy: Banco di Roma, Agenzia Nr. 4, Konto N. 13021 «Casa Santo Stefano, Roma» bankátutalással szíveskedjenek küldeni.

Néhány országban az adományok az adóból is levonhatók. Kérésére bizonylatot küldünk. — Lehet «Emlékszobát» is alapítani a család nevére, — in memoriam — egy megholt kedves rokon emlékére. — A máriatisztelek hozzájárulhatnak «Magyarok Nagyszonyja» oltárunk felállításához.

Jótévőink nevét az Aranykönyvben vagy emléktáblán is megörökítjük.

A RÓMAI SZENT ISTVÁN ZARÁNDOKHÁZ

építési költségeire Európából adományok:

Priestergemeinschaft Jesus Caritas	DM 290
Szent Lélek plébánia, Bachem	907
St. Maria Königin plébánia, Frecher	213
St. Severin plébánia	709
Dr. Frings József bíboros úr, Köln	1000
St. Ulrich plébánia, Buschbell	380
Ker. Szt. János plébánia, Reifrath	888
Thyssen'sche Handelsgesellschaft	5000
Dr. Leber Lajos, Stuttgart	20
Cséry Lajos, München	50
Blanda István, München	20

Dr. Freyler Minna, Wien	Ö Sch. 10
Ft. Dr. Harald Ehrhardt, Graz	50
Ft. P. Nyers János, Graz	100
Helbig René, Wien	100
Ft. Jetschgo Ferenc, Peuerbach, O. Ö.	50
Dr. Schoiswohl József, érsek úr, Wr. Neustadt	100
Dr. Zak Ferenc, St. Pölten-i püspök úr	500
Ing. Falchetto Cesare, Wien	100
Ft. Kardos Gyula, Wien	2500
Dr. Rusch Pál püspök úr, Innsbruck	100
Dr. Weinbacher Jákob segédpüspök úr, Wien	500
Ft. Dr. Balogh Vince, Linz	1282
Ft. Richter Aladár, Stotzing	100
Msrgr. Dr. Ungar Lipót, Wien	1000
Ft. Dr. Böcklinger Károly, Linz	100
Ft. Dr. Nádor Ferenc, Wien	100
Ft. P. Polgár Vilmos OSB, Wien	100
Dr. Wachter Vilmos, Bad Tatzmannsdorf	100
Ft. P. Cser-Palkovits István SJ, Wien	250
Ft. Dr. Singer János, Linz	300
Róm. Kath. plébánia, Halbtorn	20
Kloster Mariastern	50
Róm. Kath. Plébánia, Oberwart	840
Tóth Lajos és Irma, Wien	200
Orsolyiták Zárdája, Salzburg	200

építési költs.-re Amerikából adományok:

Msrgr. Gajdos Albert, Perth Amboy	\$ 100
Ft. Meskó Lajos, piarista, Devon	10
Ft. Mustos István, piarista ig., Devon	10
Ft. Magyar József, Chicago	100
Ft. Palmer Lajos SJ, Baltimore	10
Ft. Henkey H. Károly dr., Montreal	100
Göncz József, Lafleche	2
Ft. P. Tóth Veremund, Sao Paulo (kötvény)	100
Magonyi Erzsébet, Toronto	10
Ft. P. Csorba Domonkos OFM, New York	50
Dora Margit, Saint Louis	3
Rivó Borbála, New York	20
Ft. Edward D. O'Connell, Baltimore	10
Dr. Simon András, Calgary	20
Ft. P. Ádám János SJ, Magyar Jezsuiták provinciálisa	500
Ft. Vadas József OFM, Szent Név Társulat, Oltár- és Rózsafüzér Társulat, Wimber	150
Záhonyi József	10
Bodnár A.	10
Sebestyén László, Homestead	2
Szatmári Irgalmas Nővérek, Hewitt	10
Bolya Zoltán és Nóra, Los Angeles	10
Dr. Botos Béla, Los Angeles (kötv.)	100

(Folytatjuk)

Lucia nővér levele főnöknőjéhez

Portugáliában nagy feltűnést keltett, hogy Lucia nővérnek főnöknőjéhez címzett levelét nyilvánosságra hozták. A levélben az egykori fatimai látnok felszólítja a katolikusokat, hogy továbbra is buzgón imádkozzák a rózsafüzért. Lucia a Coimbra-i kármelita kolostor tagja és a főnöknőjéhez írt levele így hangzik:

Coimbra, 1970 szeptember 16.

Tisztelendő Főnöknő!

Nagyon sajnálatosnak találom, amit Ön nekem a rózsafüzérről mond, hiszen az egyenesen a szentmise után következő imádság, amely minket leginkább egyesít Istennel gazdag tartalmánál fogva. A rózsafüzér titkait az égből kaptuk az Atyától, a Fiútól és a Szentlélektől.

A Dicsőség, amit mi minden tizedben mondunk, az Atyaisten parancsára az általa küldött angyalok szájából hangzott el először, akiket megbízott, hogy ezzel köszöntsék Egy-születőtjét. Ugyanakkor szép himnusz a Szent-háromságról. A Miatyánkra az Isten Fia tanított meg bennünket és ebben az imában az Atyához fordulunk.

Az Üdvözlőgy Mária is a Szentháromságra

és az Eucharisziára irányítja gondolatainkat. Első szavai az Atya üzenete, amelyet az angyal adott át a megtestesüléskor: «Üdvözölt légy, Mária, Te Kegyelemmel teljes. Az Úr van teveled.» Telve vagy kegyelemmel, hiszen méhedben nyugszik minden kegyelem kútforrása. Istennel való egyesülésed által vagy kegyelemmel teljes.

Szent Erzsébet a Szentlélek által megvilágosítva mondotta: «Áldott vagy Te az asszonyok között és áldott a Te méhednek Gyümölcse.» Áldott vagy Te, mivel áldott a te méhed Gyümölcse.

Az Egyház is a Szentlélektől vezetve iktatta be e szavakat: «Asszonyunk Szűz Mária, Istennek szent Anyja, imádkozzál érettünk, bűnösökért most és halálunk óráján». Ez is egy olyan imádság, amelyet Mária által intézünk az Atyához: Mivel Isten Anyja vagy, könyörögj érettünk!

Igen, a rózsafüzér szentháromsági imádság, hiszen Mária volt az első élő temploma a Szentháromságnak: «A Szentlélek száll Téged, az Atya ereje beárnyékol Téged és a Fiút, akit Te szülsz, a Magasságbeli Fiának hívják.

Mária az első a szentek között és az ő

szívében vett először lakást a Fiú az Atya akarata folytán. Az Ő szeplőtelen Szívében talált a Fiúisten először otthonra, az Ő méhe és az Ő karjai voltak az első templom, az első trón, ahol a Fiúistent dicsőítették. Ott imádták Őt a pásztorok, az angyalok és a bölcsék.

Mária volt az első pap, aki tiszta, szeplőtelen kezeibe vette az Isten Fiát és a templomba vitte, hogy Őt ott a világ megváltásáért felajánlja.

Igy a rózsafüzér egyenesen a szentmise után következő imádság, amely lelkünkben leginkább elmélyíti a hitet, a reménynek és a szeretetnek a titkait. Ez a lelkek szellemi tápláléka. Aki nem imádkozik, megéhezik és meghal, hiszen Istennel az imádságban találkozunk, aki nekünk a hitet, a reményt és szeretetet hozza, amelyek nélkül nem üdvözülhetünk.

A rózsafüzér a szegényeknek és gazdagoknak, tudósoknak és a tanulatlanoknak az imája. Ezt az imát a hívektől elvenni annyit jelentene, mint őket a mindennapi lelki tápláléktól megfosztani, hiszen ezzel tápláljuk azt a kis hit-lángot, amely még nem aludt ki minden lelkiismeretben. Még azok számára is, akik nem teljes figyelemmel végzik, a rózsafüzér ájtatosság Istennel való gondolás, s valamiféle természetfölötti jelentőséggel bír. Már maga az egyszerű emlékezés a rózsafüzér titkaira napsugár, amely izzóbbá teszi a hitet.

Ezért van, hogy a Sátán olyan makaesul harcol ez ellen az ima ellen! A baj az, hogy sikerül is neki embereket tévedésbe vinni, akik a társadalomban jelentős helyet foglalnak el és ezért nagy felelősséget vesznek magukra. Vakok ezek és világtalanokat vezetnek! A zsinatra támaszkodnak, de nem látják be, hogy a zsinat azt parancsolta: minden olyan ájtatossági gyakorlatot, amelyet századokon keresztül a Szűzanya tisztelésére végeztünk, fenn kell tartani. Nem látják be, hogy ezek között egyik legfontosabb ájtatosság a rózsafüzér, amelyet nekünk a zsinat rendelkezései szerint is tovább kell végeznünk.

Nagyon remélem, hogy elérkezik a nap, amelyen a rózsafüzért liturgikus imává nyilvánítják.

Imádkozzunk, munkálkodjunk, hozzunk sok áldozatot és bízunk abban, «hogy végső fokon az én szeplőtelen Szívem diadalmaskodik».

LUCIA NŐVÉR O.C.D.

Felajánló imádság Fatimában

1971 augusztus 15.

Előimádkozó: Boldogasszony Anyánk!

Közsően: Mielőtt a sírba szállt, — István király előre látta, — mekkora baj fenyegeti az országot és a zsendülő egyházat, — mihelyt erős kezéből kiesik a kormány. — Földi segítséget sehonnan sem várhatott — s azért Neked ajánlotta föl hazánkat; — vedd pártfogásba az új államot — és a rokontalan népet. — Ez ünnepi esztendőben Hozzád jöttünk köszönni — és a szent király példáját követve — ismét kezdedbe tesszük sorsunkat.

Ha a hosszú múltra visszanezünk, belátjuk, — Te valóban vigyáztál ránk, — hiszen ellenségünk — mindig több és erősebb volt, mint a magyar, — sőt gyakran magunk is mindent elkövettünk, hogy elpusztuljunk. — Másfél századon át — lakatlan vadonná lett a híres virágoskert — Váradtól Pozsonyig és Egertől Temesig. Mohács óta minden esatánkat elvesztettük — és közben még egymással is hadakoztunk. — Ezért lett szállóige a régi szó: — Isten csodája, hogy még áll hazánk, — Te akkor is összegyűjtöttél, — amikor mi mindent szétszórtunk; Te akkor is szeretél, — amikor mi gyűlöltünk, mint török, tatár — és Te akkor is hűséges Anyánk maradtál, — amikor mi hűlenek voltunk. — Hatalmas szenteket, — megmentő hőseket, — alkotó nagyokat növeltél nekünk, — hiszen Hunyadi, — Kapisztrán, Pázmány meg Zrínyi, — Rákóczi, Prohászka — Bangha és Apor Vilmos — mind a Te híveid voltak. — Te őrizted búcsújáró népünk hitét, — mert ez most is Hozzád zárandokol — Pócsra meg Besnyőre és annyi szent helyre, — hogy erőt és reményt gyűjtsön magába a jövőre.

Valamikor virágzó nagyhatalom voltunk, — most a csekély maradvány is szét van szórva a világban. — Azért jöttünk Hozzád Fatimába, — hogy István király nyomdokában járva — újra fölajánljuk Neked árva népünket. — Sírva kérünk Édesanyánk, — ne tekintsd bűneinket, — hanem az igazak, — a hősök és szentek érdemét — és miattuk könyörülj az egész nemzeten.

A század elején — e szent magaslapon szóltál a világhoz, — mi megfogadtuk szavadat és eljöttünk ma Hozzád, — hogy István király születését itt megünnepeljük. — Együttal erősen fogadjuk, — hogy az igaz hitből nem tágitunk, — aban tovább műveljük magunkat — és mindig a pápa hűségében maradunk. — Azt is ígérjük: — mi Jézus apostolai akarunk lenni mindenütt, — ahová sorsunk vezérel. — Iszonyú válságban vergődik a mai világ, — mi azonban bízunk a Mindenhatóban, — aki a történelem ura — és azért hirdetjük az isteni reményt — a szorongásban vergődő népeknek. — Tüzes buzgalommal azon járunk, — minél előbb jöjjön — az új keresztény tavasz, — mert csak akkor lesz megint béke a földön. — Alázattal kérünk, áldott Boldogasszony, — légy mindig a közbenjárónk és támaszunk, — hogy amit ígértünk, — hűségesen meg is tartjuk. — Amen.

CLEVELAND

A magyar emigrációnak mindig nagy élménye egy újabb K r ó n i k a megjelenése, amely az egyes Magyar Találkozókon elhangzott értékes előadások, tanulmányok és hozzászólások gazdag tárháza.

Az elmúlt, immár tizedik, jubileumi Magyar Találkozó Krónikája dr. Somogyi Ferenc egytanár gondos szerkesztésében most jelent meg 250 oldalszámban, amely 27 tanulmányt közöl és beszámol az Árpád Akadémia ötödik évi rendes közgyűléséről, az Akadémia tagjairól, valamint ismerteti az Egyesített Magyar Alap és az Amerikai Magyar Orvosszövetség közgyűléseit is.

A magyar ügyek iránt érdeklődők szíves figyelmébe ajánljuk a Krónika megvételét, amelynek önköltségi ára 5.— dollár. Megtekintésre is szívesen megküldi a Magyar Társaság: 1450 Grace Ave, Cleveland, Ohio, 44107, USA.

HIRDETÉSEK

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,
azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

D. Stuttgart 1,

Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság
megkerülésével nem fogad el
hirdetést.

IDŐSEBB MŰVELT MAGYAR NŐ

szertne Bajorországban munkahelyet találni. Romániából óhajt kijönni és otthont találni. Nem tud németül. Választ az Életünk címére kér.

30 ÉVES, ÉRETTSÉGIZETT, PARASZT-SZÁRMAZÁSÚ,

Svájcban lakó, férjhez menne korban hozzáillő nőtlenhez vagy özvegyhez, akivel kat. templomban esküdhet.

Jelige: «Gyermek nem akadály».

A MAGYAR ISKOLABIZOTTSÁG

szépkivitelű, négy nyelvű, négy színű, duplahajtású maradék karácsonyi lapjai (borítékkal) a kastli magyar gimnázium javára *leszállított áron* kaphatók:

baranyai szöttek-függöny, képpel (60 Pf. helyett) 50 Pf.

matyó himzés gyertyával (55 Pf. helyett) 50 Pf.

25 db-tól 20 % kedvezmény, portóköltiséggel.

Megrendelhetők: Ungarischer Schulverein-nél, München 80, Trogerstr. 48 és a helyi magyar körzetlelkészknél.

† Paulai Károly

premontrei kanonok

Lapzárta után kaptuk a szomorú hírt, hogy munkatársunk Paulai Károly Bécsben 1971 szeptember 21-én elhunyt.

Paulai felbecsülhetetlen támogatást nyújtott szegény és üldözött magyaroknak, különösen az utolsó 15 év alatt, mióta a Nemzetközi Karitás bécsei irodáját vezette. Magyarországon szinte mindenki ismeri a nevét és érezte jószívűségét, segíteni akaró szeretetét. A Bécsből érkezett csomagok, élelmiszerek és ruhaneműek sok nyomorgó magyarnak tették elviselhetőbbé az életet. De leginkább megmutakozott magyar együttérző szíve, mikor az árvíz elborította a történelmi Magyarország nagy területeit. Paulai Károly hivatalában a munka azóta megsokszorozódott és szinte nem is lehetne felsorolni a segítyeket, melyek az ő támogatásával enyhítették sok embernek ott a vasfüggöny mögött sanyarú helyzetét. A megfeszített munka ásta alá egészségét.

Temetése 1971 szeptember 29-én volt a Grinzing-i (Bécs) temetőben.

Az Úr jutalmazza meg hű és jó szolgáját az örök boldogsággal.

Lapunk legközelebbi számában bővebben ismertetjük Paulai Károly tanári, szerzetesi és karitatív munkásságát.

MAGYAR ÉPÍTÉSZMÉRNÖK

mindennemű tervezési munkát: lakóházi, ipari épületek, gazdasági irodák tervezését, átépítését, az új építkezés ellenőrzését vállalja. Építkezési tanácsadással és a telekvásárlással kapcsolatban is szívesen rendelkezésre áll:

Bognár László 7255 Rutesheim

Lessingstr. 22.

A «VIKTÓRIA ÉS HUSZÁRJA»,

Ábrahám György nagysikerű operettje, először kerül Svájcban francia nyelven bemutatásra — Genfben a Casino-Theatre-ban — október 14-től 17-ig bezárólag minden d. u. 14.30-kor és este 20.15-kor.

Jegyek már csak az esti előadásra válthatók a helyszínen.

MAGÁNYOS, NYUGDIJAL RENDELKEZŐ ÖZVEGYASSZONY

társaság hiánya miatt keresi intelligens honfitárs ismerettségét 65 éves korig, aki megélhetéssel, vagy nyugdíjjal rendelkezik.

Választ kér: «Ősz» jeligére az Életünk Gazdasági Bizottsághoz, 7000 Stuttgart 1, Werastr. 63.

† Dr. med. TRABITSCH WERNER

aki a Felsőausztriában élő menekülteket 25 éven keresztül ápolta és 1958 óta a Bad Kreuzen-i öregotthonnak nagyrabecsült orvosa volt, szeptember 11-én agyvérzés következtében vártlanul elhunyt. Kitűnő szaktudása és rokonszenves egyénisége miatt sok magyar menekült Felsőausztriában, különösen, Thalhamban őszintén gyászolják.

A zürichi magyar Ifjúsági Klub 1971 okt. 15-én este fél 8 órai kezdettel a Burg Kastli magyar gimnázium javára jótékony célú hangversenyt rendez

V á c z i G y u l a

St.Gallenben élő zongoraművész közreműködésével. — A hangverseny színhelye a Kirchengemeindehaus Engen nagyterme, Bederstr. 25. (Mégközelíthető a 13, 9 és 7 sz. villamossal).

A rendezőség kéri az érdeklődők pontos megjelenését és Burg Kastli ügyének támogatását ezúton is.

Csuhá Beneficia szentkeresztes (zsámbéki) nővér szept. 21-én ünnepelte Ingenbolhban (Svájc) rendtársai és volt tanítványai körében fogadalomtételének 50 éves jubileumát.

Jézus-forradalom

Ki hitte volna 1966-ban, amikor a Beatlesek sztárja, John Lennen fölényesen kijelentette, hogy a Beatlesek népszerűbbek Jézus-Krisztusnál, hogy nem telik el 5 esztendő és az amerikai ifjúság új sztárjának, George Harrisonnak Jézus-songja meg fogja hódítani az ifjú szíveket. A Beatlesek és hippik világában ugyanis azóta gyökeres változás ment végbe. Mint valami geizir, váratlanul és elemi erővel, új irányzat tört a felszínre; a Jézus-forradalom, ahogy ezt a Mozgalmat az amerikai fiatalok elnevezték. Hogy mennyire jelentős és népszerű ez az irányzat a mai amerikai fiatalság körében, bizonyítja az a tény, hogy az egyik legolvasottabb amerikai folyóirat, a Time is foglalkozott vele.

De vajon nem múltó divat, kamaszos szeszély, vagy olcsó szenzáció az egész? Ennek ellene mondani látszik az a kitartás és lelkesedés, amellyel a forradalom vezetői és hívei mozgalmukhoz évek óta ragaszkodnak. A Jézus-íngék, az ikonokra emlékeztető Jézus-plakátok és songok, a nyakban hordott kereszttek mögött valami mélyebb igény rejlik; a lelkek kiéhezetttsége valami magasabbrendű, a természetfeletti után, még ha ez egészen határozatlanul, bizonytalanul is nyilvánul meg.

Eppen ezért a mozgalom jellemvonásai nehezen határozhatók meg. E megújulás legfőbb jellemzője a spontaneitása, hogy minden irányítás, sugalmazás nélkül, alulról, az ifjúság mély-rétegeiből tört fel és semmiféle kapcsolata sincs a hivatalos egyházzal, sőt, ezek a fiatalok idegenkednek minden szervezetségtől, kötöttségtől és dogmától.

A Krisztus-forradalom egyetemes, mondhatnám ökumenikus jellegű, mivel kiterjed az ifjúság minden rétegére, beleértve a hosszú- és rövidhajúakat, a szakállasakat és borotváltakat egyaránt. Lélektani és szociológiai indítékai között elsősorban a hagyományos társadalmi- és vallási intézmények és formák elleni tiltakozás szerepel. Ragaszkodásuk Jézushoz, mint super-starhoz, elsősorban érzelmi jellegű. E mozgalom nem nélkülözi az aszkétikus vonásokat sem, amely bizonyos puritán elemeket tartalmaz: lázadást a fennálló rendszer, a jóléti, a fogyasztói társadalom ellen. E fiatalok között sok a «megtért», a «másodlagosan tiszta», aki megcsömörlött a kábítószerektől és a szekszuális szabadosságtól. A lányok nem használnak kozmetikai szereket. E mozgalom híveit minden kötetlensége és dogmamentessége mellett, a természetfeletti, személyes Istenbe vetett hit érdekli és éppen ez a legnagyobb értéke.

Mindazonáltal e szentferenci, rousseau-i, tolsztoji vonásokat mutató spirituális forradalomnak megítélésénél tartózkodni kell minden túlzott derűlátástól és diadalmaskodástól, vagy hódítási és térítési szándéktól. Inkább arra kell törekedni, hogy e sok pozitív vonást, jószándékot és keresést értékelve az egyházi és világi hívek felhasználják annak az önvizsgálatnak érdekében, amelyet el kell végezniük, hogy az evangélium örök értékeit és mondanivalóját a legkorszerűbben fogalmahassák meg és a mai ember és ifjúság igényeinek megfelelően nyújthassák mindazoknak, akik őszintén keresik az igazságot.

Rövid hírek

VI. Pál pápa szept. végén ünnepélyes Istentisztelettel megnyitja a III. Római Püsköki Szinódust. A négy hétre tervezett összejövetelen a világ püspökeinek kb. 210 képviselője vesz részt. A szinódusra Rómába érkezik a kelet-európai országok egy-egy küldöttje is.

Prága belvárosában egy áruházzal építési munkálatai közben késői román templom és a 13. századból származó városfal és árok romjaira bukkantak. Régészek bizonyítva látják azt a feltételezt, amely szerint a 10. században itt volt a Német Lovagrend kolóniája. A kolónia a cseh-Prága falain kívül épült és kulturális, valamint kereskedelmi csomópontként játszott nagy szerepet.

P. Pedro Arrupe, a jezsuita rend generálisa útban a Fülöp-szigetek és Indonézia felé látogatást tett Leningrádban, Moszkvában és Zagorszkban. Találkozott az orosz ortodox egyház új fejével, Nikodemus pátriárkával. **P. Arrupe** a harmadik magasrangú egyházi személy, aki a közelmúltban a SZU-ban járt. **A jezsuita generális orvos is, a rend élén Szent Ignác 27-ik utóda és Japánban 27 évig volt misszionárius.**

A spanyol püspöki konferencia elhatározta, hogy az országban élő cigányok részére külön katekizmust készít elő és ad ki. Az új kiadás mindent magában foglal, ami a spanyol cigányok tradicionális hitéhez hozzátartozik.

A Fu Jen formózái katolikus egyetemen jelenleg 509 tanár, docens és asszisztens oktat 4715 egyetemi hallgatót. A természettudományi- és nyelvtudományi szakokon a Steyli misszionáriusok, a jogi- és gazdaságtudományi szakokon a jezsuiták, a filozófiai karon pedig kínai világi papok végzik az oktatást.

VI. Pál pápa és Ramsey canterbury érsek, az anglikán egyház feje nemrég egyidejűleg imádkozott a katolikus és anglikán egyház egységéért. Az anglikán érsek almbethi rezidenciáján, a pápa pedig Castelgandolfoban mondott imát az egységért.

Ludek Pachman cseh sakkvilágbajnok nyilvánosan visszatért az egyházba, amelyet 1946-ban fiatalon hagyott el. A hivatalos szervek felé lépését így indokolta meg: véleménye szerint egy marxista kommunista nem lehet egyben keresztény is, mert a dialektikai materializmus ellentétben áll a kereszténységgel, az Egyházzal.

Párizsban a St. Nicholas templomból ismeretlen tettesek a 14. századból származó gót Passió-ciklus 20 képét rabolták el. A képeket ismeretlen olasz festő alkotta és értékük felbecsülhetetlen.

Megkerültek és csak kissé sérültek meg a közelmúltban Olaszországban elrabolt műtárgyak. Tizian, Bellini és Vivarini világhírű festményei. Az egyre gyakoribb lopások betörések miatt országos összefogást és nemzetközi egyezmény aláírását követelik a szakértők. Olaszországban 1970-ben 259 világhírű műtárgyat loptak el és ha nem történik hatóságos intézkedés, ez a szám az idén a kétszeresére emelkedhet.

Az orosz ortodox egyház külföldön élő püs-

pökei felhívással fordultak a világ keresztény közvéleményéhez. Ebben a SZU-ban folyó új-fajta keresztényüldözésre hívják fel a figyelmet. Kijelentik: nem hallgathatják el, hogy a hitükhöz hű keresztényeket ideggyógyintézetekben, különleges módszerekkel a gyengeelméjűségig kínozzák és kezelik. Több, mint 60 névszerinti, ilyen kényszerkezeléses esetről van tudomásuk.

Olaszországban két álpapot tett ártalmatlanná a rendőrség. Egyikük, a német származású pornográf írókat osztogatott szét egy nagy cég megbízásából és akkor fogta el a rendőrség, amikor a postán utánpótlási küldeményét akarta átvenni. A másik olasz származású hamis csekkel szélhámuskodott.

Tilo Brandsma holland kármelita és egyetemi tanár szenttéavatására valószínűleg a jövő évben kerül sor. Brandsma a 2. világháború idején nem volt hajlandó a német megszállás alatt NS-propagandát folytatni. Ezért 1942-ben a dachau koncentrációs táborba került és ott halt meg 60 éves korában.

«Magyarok tündöklő csillaga» — Szent István 975-1058» címmel megjelent Közi-Horváth József prelátus dokumentációs összeállítás a nagy király ifjúságáról, politikájának lényegéről, családjáról, a nyugati kapcsolatokról, valamint haláláról és tiszteletéről nemesak Magyarországon, hanem az egész világon.

Veit Stoss német festő és szobrász (1435-1553) eddig ismeretlen oltárképeit találták meg Krakkó közelében. A szenzációszamba menő felfedezésen, a szárnyasoltáron Mária életéből vett jeleneteket láthatunk, a központban Mária mennybemenetelével és a koronázással.

Rhodéziában (Afrika) katolikus misszionáriusok közreműködésével megjelent az Újszövetség shona-nyelvű fordítása. Salisburyban közölték, hogy az Ószövetség fordítása katolikus és protestáns szakértők közreműködésében, együttes kiadásban jelenik majd meg.

A lengyel püspöki kar új irányelveket dolgozott ki katolikus és nem-katolikus fél között kötendő házassághoz. Eszerint a katolikus félnek nyilatkozatban ígéretet kell tennie, hogy hitéhez hű marad, gyermekeit megkeresztelteti és vallásos nevelésükről gondoskodik. A nem-hívó félnek pedig meg kell ígérni, hogy katolikus élettársát nem akadályozza vallási gyakorlatainak elvégzésében és a gyermekek megkereszteléséhez hozzájárul.

Addis Abebaban tartották ökumenikus konferenciájukat a keleti ortodox és az ún. orientális ortodox egyházak küldöttjei. A két egyház közötti nézetkülönbségekről tárgyaltak. Az orientális ortodox egyházhoz tartoznak az etiópiai, az örmény, a szír és a délindiai egyházak. A keletiekhez a SZU-beli, a román, bolgár, ciprusi, cseh, lengyel, finn, jeruzsálemi stb. egyházak.

Az Életünkben megjelent írásokért minden tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzárta a hónap 15-én, hirdetésekét pedig csak a hónap 12-ig fogadjuk el!

VECSEY JÓZSEF

nemrég megjelent könyve

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára

közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar prímás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, — vagy annak megfelelő valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen Frongartenstr. 15. Schweiz.

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT, SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 %-os német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

DR. MELEGHY K. G.

Werzeugbau und Presswerk

5070 BERGISCH GLADBACH

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára: 0.70 svájci frank.

É l e t ü n k — Unser Leben Monatschrift für die ungarischen Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buchdruckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz), Frongartenstr. 15.

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei Sparkassa der Administration St.Gallen Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.